

Collectie G.P. Mulder.

Map 68.

Briefwisseling Faber en Mulder.

Mei 1976 t/m juni 1979.

Briefwisseling met de heer Bloemhoff.

H. Faber
Dr. W.A. Lingel 125
Den Helder
Tel 02230-16423

6
Den Helder, 3 mei 1977

Geachte heer Mulder,

Ik haast mij u de goede ontvangst van het boekje te melden.
Hartelijk dank; ik ben er zeer blij mee.

De kosten heb ik inmiddels overgemaakt.

Wat de door u genoemde onkosten van mijn kant betreft,
merk ik even op, dat het niet mogelijk is, daar nu al
mee voor de dag te komen.

Om enigszins te kunnen beoordelen wat voor u belangrijk
zou kunnen zijn moet ik eerst het boekje wel even op
mijn gemak bestuderen, terwijl ik, nog veel spuurwerk op
mijn programma hebbende in de Th. O.-hoek van Friesland,
later meer gegevens voor u kan verzamelen.

Toch wil ik zo „in het wilde weg” enkele dingen noemen.

1. Het lijkt mij niet onwaarschijnlijk, dat u, als auteur van het boek,
zelf ook Stellingwerper bent of mogelijk een deel van uw
voorgeslacht.

In dit verband zou het volgende van belang kunnen zijn.

Mijn overgrootmoeder van moeders-moederskant was

Vroukje Mulder, geb. 29-11-1816 te Makkinga als d.v.

Pieter Mulder (geb. 5-10-1783 te Makkinga als z.v. Jan Mulder
en Geesjen Lakes) en Hendrikje Reinth de Boer.

2. Tot mijn voorouders behoren Hendrik Jelles te Andehorne,
gehuwd met Wobbechien Wilts (zijn 2^e vrouw); boer.

Wobbechien was d.v. Wilt Hendrix en Harmentien Tonis of Toenis
(d.v. Thoënis Alles); Harmentien hertrouwde met een Hendrik
Gernyts.

Wobbechien is rond 1636 geboren in O'werf

201.

2. vervolg.

Hij had een broer Wilt, geb. rond 1639.

Bij haar huwelijk met Hendrik Jelles en later wordt er behalve over hun kinderen ook over een „oom Wilt“ gerept. Haar broer zal dus wel bij haar ingetrokken zijn.

De naam Wiltzinga komt ook in de familie voor.

Blijkens een acte betr. boedelscheiding van Hendr. Jelles hadden Wobbezien en Wilt nog al wat bezittingen in Appelscha; o.a. de Sathe Terwisa, samen met Rijkklama à Nyeholt uit Apsterland.

z.z.a. is nog lang niet uitputtend onderzocht; t.z.v. hoop ik hier meer van te vinden.

3. In de proclamatieboeken van Schoterland (begin en midden 17e eeuw) kom ik vrij regelmatig de naam Harmantien van Terwisa uit Oldeberkoop tegen, m.w. i.v.m. aankoop van heidevelden te (Oldeberkoop,) Schuringa

4. Een dochter van Hendrik Jelles en Wobbezien (zie 2) was gehuwd met een Jan Barel, boer te Oudehorne, maar waarschijnlijk uit O'werf afkomstig.

Mochten hier punten bij zijn welke u enig houvast zouden kunnen geven laat u mij dat dan even weten?

Met vr. groet,

J. Faber.

Den Helder, 12 mei 1976.

H.Faber
Pr.W.A.-Singel 125
Den Helder
tel. 02230-16423

Geachte heer Mulder,

Prettig van U te vernemen, dat mijn vorige brief in goede aarde is gevallen; met U hoop ik op een vruchtdragende correspondentie.

Om te beginnen zou ik U willen voorstellen de Mulders voorlopig maar te laten rusten; wij kunnen er naar behoefte op terug komen.

Dat Uw Harmentien Stevens dezelfde is als mijn Harmentie Terwisga, had ik inderdaad al uit het boekje opgemaakt.

Ik vond echter voor mijn genealogie nog iets aardigs.

Op blz. 38 wordt bij het testament van Jeltien genoemd Steven Jans Smit. Welnu: de in mijn vorige brief genoemde Hendrik Jelles, de e.v. W.Wilts dus, had een zoon Jelle Hendriks (een van mijn voorouders), gehuwd met Jacobje Stevens, d.v. Steven Jans, mr.smid te Oldeberkoop.

Dit zal toch wel dezelfde zijn lijkt mij.

Mijn Steven Jans was gehuwd met Rinske Wijbes en er was ook nog een dochter Martje, die gehuwd was met Marten Hendriks, dorprechter te Oldeberkoop.

Is verder Steven ook familie van Harmentien? De naam Steven(s) rechtvaardigt m.i. dit vermoeden min of meer.

Ik ben benieuwd.

Uw vraag betreffende Wilt Binnes enz. (florenekoh.1698) is met het voorgaande al gedeeltelijk beantwoord.

Jelle Hendriks erfde van zijn ouders Hendrik en Wobbegien.

Jan Barels erfde als schoonzoon; hij was gehuwd met hun dochter Trijntje.

Wilt Binnes is zo goed als zeker een z.v. Binne Rintsjes, die gehuwd was met de zuster Antien van Wobbegien Wilts.

Van Engbert Michiels weet ik niets.

Dan het probleem Wilt Wilts.

Eerlijk gezegd weet ik hier niet goed raad mee en niet alleen vanwege de naam. Het is n.l. zo, dat Hendrik en Wobbegien een huisgenoot Wilt hadden, waarvan niet duidelijk is of hij:

a. een kind van hun is of b. een kind van Wobbegien uit een vorig huwelijk of c. haar broer.

Ergens wordt hij de broer van Jelle genoemd, maar bij de boedelscheiding van Hendrik Jelles neemt hij een zodanige plaats in en wordt hij i.v.m. zijn bezittingen te Appelsga (o.a. mede-eigenaar van Sathe Terwisga) zo anders behandeld, dat ik meer in c. zie.

Zijn naam is hiermee niet verklaard, maar daar weet ik helaas geen antwoord op.

Overigens is deze combinatie, hoewel niet aannemelijk, ook niet persé uitgesloten. Zie verder bij "geraadpleegde stukken".

Nu is het wel zo, dat ik het rechterlijk archief van Schoterland voor een groot deel heb omgespit, maar dat van Ooststellingwerf nog slechts sporadisch heb geraadpleegd. Ik hoop daarin nog zo het e.e.a. te vinden.

Ook vroeg U of Hendrik Jelles een Schoterlander was.

Antwoord: ondubbelzinnig ja. Zijn grootouders, zijn ouders en hij woonden in Olde- en Nijehorne.

Hoe hij Wobbegien vond is mij niet bekend, maar misschien kunnen de volgende bijzonderheden een tipje van die sluier oplichten.

Hij was een z.v. Jelle Imkes, boer te Nijehorne, die ik veelvuldig in proclamatieboeken ben tegengekomen als hypotheekgever, waarbij steeds Tiets Piers als zijn vrouw wordt genoemd.

Op één keer na. In het oudste stuk is dat Hendrikje Hendriks.

Hierbij heb ik op goede gronden aangenomen, dat het dezelfde Jelle Imkes betreft. Dan zou deze Hendrikje de moeder van Hendrik Jelles kunnen zijn, hetgeen mooi klopt met zijn naam en met de naam van zijn oudste dochter Hendrikje.

Nu is het i.v.m. de naam Hendriks , die zeer algemeen is, erg speculatief om te mikken op een relatie tussen Hendrikje Hendriks en Wilt Hendriks (bovendien zou zich hier een analoge vraag opdringen), maar men probeert wel eens wat.

Hendrik Jelles trouwde in 1651 met Suster Jeens van Lippenhuizen, die in 1652 overleed. Zij schonk hem de dochters Hendrikje en Reinskje (dat zal dus wel een tweeling geweest zijn)

In 1663 was er "utbensinge" van die twee meisjes, hetgeen voorzover ik kan nagaan met het huwelijk van Hendrik en Wobbegien verband hield; dit zou dandus rond dat jaar hebben plaats gevonden.

Bij de boedelscheiding van hem in 1693 wordt bij de aanwezige documenten o.a. genoemd een stuk betreffende een boedelscheiding van Trijntje Coops, wed. van Hendrik Harmens.

Zeggen deze namen U ook iets? Ik heb er tot nu toe niets van kunnen vinden.

Tenslotte noem ik U een aantal door mij geraadpleegde stukken (waarvan kopie).

Weesboek Oostst.werf 1641-1650

Taxatie van de bezittingen van Harmentien Toenis, wed. van Wilt Hendriks. Staat gedeeltelijk ook in het volgende.

Weesboek Oostst.werf 1650-1659

Boedelscheiding Wilt Hendriks en Harmentien Toenis.

Hieruit heb ik mijn genealogische gegevens, maar er staat uiteraard meer in. Sententies Oostst.werf. 1731

Een geschil over de nalatenschap van Steven Jans.

Weesboek Schoterland ~~1693~~ 1708

Gaat over het aandeel van de kinderen van Jan Barels in de nalatenschappen van Hendrik Jelles/Wobbegien Wilts en van Wilt Hendriks (o.a. Terwisga te Appelsga) 3 folio.

Authorisatie Schoterland ~~1708~~ 1693

Over Jelle Hendriks. De nalatenschap van W. Wilts komt ook ter sprake.

Weesboek Schoterland ~~1693~~

Inventarisatie boedel Hendrik Jelles/Wobbegien Wilts. 9 folio!

Veel over de bezittingen van wobbegien en Wilt te Appelsga, maar ook voor een deel voor U minder interessant.

Mocht U belang bij kopieën hebben, laat U mij dat dan even weten?

Ik kan U mijn exemplaren wel ter inzage sturen, maar i.v.m. kosten van terugzending lijkt het mij verstandiger extra kopieën te laten maken, welke U dan kunt behouden.

Omdat het toch al een lang verhaal is nog een vraag.

Al jaren zoek ik naar de afkomst van een van mijn voorouders, die in of rond 1760 te Boyl opduikt, daar , of ergens anders rond die zelfde tijd trouwt met Eltje Jelles (kleindochter van Jelle Hendriks, waarvan alles bekend is), een redelijk aantal jaren te Oldeberkoop woont, waar de meeste van hun kinderen worden geboren en in Oldetrijne is overleden.

Het is Sijbrant Jelles en ik heb geen vermoeden, waar ik moet zoeken.

Bent U toevallig die naam ook tegengekomen in Ooststellingwerf; eventueel een naam, die er verband mee zou kunnen houden?

Ik houd mij aanbevelen.

Geen virtuoos zijnde op de schrijfmachine, zult U weleens een paar ongerechtigheden ontdekken; wilt U die dan wel door de vingers zien,

Met belangstelling wacht ik Uw antwoord af.

Tot het volgende nieuws.

J. J. J. J.

H. FABER

LEREER WISKUNDE M.O.

DEN HELDER, 20 juni, 1977

PRINS WILLEM-ALEXANDERSINGEL 125

TEL. 02250 - 16423

Geachte heer Mulder,

De examens zijn weer achter de rug, zodat er weer tijd voor andere zaken is.

In de eerste plaats dank voor de gegevens van de heer de Vries, welke ik hierbij retourneer; het is nu al zeker, dat ik er mee uit de voeten kan. Het is overigens niet mijn bedoeling u veel werk te bezorgen en u t.b.v. mijn genealogie correspondentie te laten voeren; mijn vragen gaan niet verder dan gegevens uit uw eigen voorraad, voorzover aanwezig.

Dit neemt echter niet weg, dat ik er veel profijt van heb.

Uw verzoek om inlichtingen over deze gegevens is mij helaas niet geheel duidelijk: gaat het om onleesbaarheid (van een paar woorden) of om de betekenis er van, hetzij sec, hetzij in context?

Wilt u mij dit met het briefje er weer bij nog even laten weten?

Dan het probleem Wiltinge.

U schrijft: wie waren de kinderen van Wilt Hendriks, behalve Wobbegien?

Wel, dat heb ik in mijn eerste brief uit de doeken gedaan!

Uit Weesboek F4, d.d. 5-10-1657, betr. inventarisatie van Wilt Hendriks, overleden e.v. Harmentien Toenis, blijkt, dat er de volgende kinderen waren: Antien, geb. rond 1634 en gehuwd met Binne Rintses;

Wobbegien, geb. rond 1636 en gehuwd met Hendrik Jelles (voorouder van mij)

Wilt, geb. rond 1639. De naam Wilt Wilts kwam u immers nog onwaarschijnlijk voor.

Een kopie van dit stuk zal ik u volgende week toezenden; zie verder.

Wat de relatie tot Wiltinge betreft geef ik de moed beslist nog niet op, omdat ik daarvoor nog te veel pijlen op mijn boog heb.

Zo vond ik b.v. in stemkohieren 1698 een Eise Wilts, een combinatie van namen, die m.i. uitnodigt tot nader onderzoek, temeer waar de naam Eise, hoewel niet uitzonderlijk, niet zo algemeen is, dat een afstamming van b.v. Eise Jan Willem geen reële mogelijkheid zou zijn.

Ook zou ik graag van u willen weten of u bij uw onderzoek wel eens van het archief in Assen gebruik hebt gemaakt; Appesga ligt immers zo dicht bij de Drentse grens, dat daar misschien ook Wiltinges gevonden worden.

Hoor ik dit even? In de komende of in een volgende vakantie heb ik er best eens een ritje naar Assen voor over, ook al omdat ik er in een ander verband toch nog eens naar toe wil.

Tenslotte nog iets over toezending van kopieën.

Jammer, dat u niet even hebt vermeld, van welke door mij in mijn vorige brief genoemde stukken u kopie wilt hebben; blijkens uw laatste brief laat u de keus aan mij over.

Mijn eerstvolgend bezoek aan het archief is op maandag 27 juni.

Dan zal ik maar wat uitzoeken, wat mij geschikt lijkt.

Eind volgende week kunt u dus het eerste aantal tegemoet zien.

Kosten en gironr. geef ik er dan wel bij.

Tot dan.

met vriendelijke groeten,

J. Faber
Zr. W. A. Singel 125
Den Helder.

Den Helder, 28 juni 1977.

Geachte heer Mulder,

Hierbij een aantal kopieën waarvan ik hoop
dat u er iets aan hebt.

Het zijn 22 stuks à 0,40 =	f 8,80.
Kosten van verzending	<u>2,10</u>
Totaal	f 10,90

Mijn girorekening is 501469 te mijner name.

Het onderzoek in O^owerf ben ik gestart met het
hypotheekboek 1629-1637.

O.a. vond ik te Hoog Appelsgra als hypotheek-
nemer op 25-6-1633 :

Geert Ebeles, geh. met Beerte

Geveer was Lambert Janses, gehuwd met
Geertje, resp. zwager (is hier „schoonvader“ En)
en dochter van Beerte.

Namen die mij niets zeggen, maar die u
misschien ergens kunt inpassen.

Go niet, dan maar weg doen.

Tot de volgende keer.

J. Faber.

H. FABER

LERAAR WISKUNDE M.O.

girorek. 501469

DEN HELDER, 24 oktober 1977

PRINS WILLEM-ALEXANDERSINGEL 125

TEL. 02230 - 16423

Geachte heer Mulder,

Als toelichting op bijgaande copieën even het volgende.

Als dagboek, veelal zelfs kladboek, waarin de gebeurtenissen in de Grietenij zeer beknopt zijn opgetekend, geeft een recesboek doorgaans weinig of geen informatie, zodat ik deze boeken altijd in laatste instantie raadpleeg.

In dit geval ben ik van deze gewoonte afgeweken, omdat ik mij eerst eens in het algemeen wilde oriënteren betreffende namen.

Het is een tijdrovende bezigheid geweest i.v.m. het slordige, kleine en vaak verbleekte handschrift.

Om het, wat dat betreft, nog enigszins redelijk te houden, heb ik uitsluitend op de namen gelet en waar mogelijk en gewenst de inhoud uitgeplozen; aan letterlijk vertalen heb ik praktisch niets gedaan (het zou mij met dit schrift ook niet altijd gelukt zijn).

Achterin kwamen nog een aantal sententies en proclamaties voor. Over het resultaat het volgende.

WILT/WYLTI De naam komt veelvuldig voor: Wilt Battes, -Hans, -Jans/Jannes.

De vrouw van de laatste is Blijde J.....

WILTS/WYLTS Idem en wel als Abele, Barteld, Claes, Jan/Jannes, Jochem, Meijne, Roelof, Wolter.

Hendriek komt zowel als Wilts als Wiltinghe voor.

Mijn indruk is, dat het dezelfde is, maar zekerheid hieromtrent heb ik nog niet.

HENDRYCK WYLTINGHE Komt regelmatig voor.

Zijn vrouw was Anna Volckerts (ook folckerts)

I.v.m. uw opmerking, dat Volckert on-Stellingwerfs was: ik vond Volckert Hans of Jans en folcker Arents.

HENDRYCK HARMENS Wordt veel genoemd (evenals Harmen Hendrieks)

Deze naam zal u weinig zeggen, maar moeten we, althans voorlopig wel even in de gaten houden, omdat er een redelijke kans is, dat deze op e.o.a. manier aan de Wilts verwant is. Misschien herinnert u zich een opmerking met een vraag van mij in een van mijn eerste brieven over een testament van een Trijntje Coops, weduwe van Hendrik Harmens, dat genoemd werd bij de invétaris van mijn voorouders Hendrik Jelles en zijn vrouw Wobbegien Wilts.

Dit zou wel eens dezelfde Hendrik Harmens kunnen zijn, temeer omdat de naam Coops ook nogal eens voorkomt (o.a. in Elslo)

Inmiddels ben ik aan een ander boek begonnen, waarin ik al iets gevonden het Om overzicht te houden wil ik echter graag per boek of aantal boeken afwerke zodat ik daarmee tot een volgende zending wacht.

De kosten zijn: 8stuks à 0,40 = 3,20

letters 2,--

verzendkosten 3,16

totaal

1,30

(9 stuks, maar in 5 ged. gecop.)

{ wilt u dit zelf even invullen? ik weet }
{ het bij het inpakken nog niet }

Tot de volgende zending.

Met vr. gr.

H. Faber

H. FABER

LEERAAR WISKUNDE M.O.

postr. 501469

DEN HELDER, 23 november 1977

PRINS WILLEM-ALEXANDERSINGEL 125

TEL. 02230 - 16223

Geachte heer Mulder,

Hierbij de oogst uit O.S.W.-H: Aangiften tot proclamatie en stukken betreffende niaerneming en protest tegen verkoop over de jaren 1601-1643 en uit O.S.W.-G1; Proclamatieboek 1609-1614, waarvan een gedeelte echter sententieboek is. Ik meen hierbij een paar zinnige opmerkingen te kunnen maken en een conclusie te kunnen trekken, waarop ik toch wel gaarne uw commentaar zou willen hebben.

Bij H-1630 Uit van u ontvangen aantekeningen (afkomstig van de heer de Vries) is mij gebleken, dat u al over een deel van deze gegevens beschikt. Toch meen ik er goed aan te doen u hiervan een copie te zenden, omdat u dan mijn betoog op de voet kunt volgen.

1. De 6 aantekeningen staan in het origineel op één los blad en wekken zo de indruk één en hetzelfde geval te betreffen; ook de inhoud rechtvaardigt dit vermoeden: niaerneming door H. Wijltinghe, Egbert Stevens en Jan Jansen (die ook nog met een Hiltien Hendricks gehuwd is; een dochter van H. Wijltinghe?), protest tegen de niaerneming door de secretaris en tenslotte een protest van E. Stevens tegen het vorige protest. Me dunkt: duidelijker kan het bijna niet. Maar als dit juist is, dan is of Hendrijck Wijltinghe of zijn vrouw familie van de Terwisga's of van Harmentien Stevens, omdat in de eerste aantekening de niaerneming bloetswegen werd verzocht.
2. Ook in de derde aantekening is sprake van bloetswegen, zodat Hiltien wel eens een dochter van H. Wijltinghe zou kunnen zijn.
3. Los van het voorgaande: De ondertekening op de achterkant door de secretaris kan ik niet anders lezen als Esaias Lijcklama. Volgens uw boek is deze echter rond 1643 geboren, terwijl deze aantekening uit 1630 is. Ook hierover gaarne uw mening.

Bij H-1643 Wijltinghe wordt hierin genoemd als begrenzend perceel. Tevens Abele Hendricks, welke naam ik nogal eens tegen kom en aan de Lijcklama's doet denken, zonder hier nu direct veel van te verwachten.

Bij G-1

~~16-4-1611~~ 16-4-1611 H.W. als tutor over zijn kinderen bij wijlen Anne Folckertdr getogen.

Voorspreker(?) van wijlen Jan Lubberts en Froucke, echtelieden enz., contra Wijbe Robberts, erfgen. van Jan Lubberts en Froucke. Waar het om gaat is mij niet duidelijk. Zie echter de volgende.

20-12-1611 Een vervolg op de vorige.

De vrouw van H.W. wordt hier Anne Folckert Lubberts genoemd de vrouw van Jan Lubberts: Froucke Altes of Alles, terwijl ook een broer Harmen van Froucke wordt genoemd.

Wijbe Robberts verklaart, dat Jan Lubberts op zijn doodsbed iets gezegd zou hebben over deze zaak, maar daar kom ik verder niet uit.

Uit een aantekening, welke u van de heer de Vries hebt, blijkt echter, dat de vrouw van Wijbe Robberts de dochter Anna van Jan Lubberts was. Derhalve: Lubbert..... ~~Frankk~~ Lubberts Anne Folckerts, geh.

Folckert H. Wijltinghe.

Jan Lubberts Anna Jans, geh.
geh. Froucke Altes Wijbe Robberts

Zo, dat is tenminste een begin.

Bij G-1 (vervolg) Als wij verder nog bedenken, dat Thomas Stevens gehuwd was met een Hille Lubberts (zie uw gegevens van de heer de Vries), dan lijkt het er toch op, dat het in het Oosten van Stellingwerf begint te dagen. Overigens wil ik dit laatste toch wel iets beter uitzoeken.

Bij G-1, weer 20-12-1611 H.W. contra Lubert Roelofs.
Niet duidelijk waarover, maar de naam Lubbert is t.z.t. misschien bruikbaar i.v.m. het voorgaande.

In andere aantekeningen ben ik trouwens ook de naam Roelof Lubberts tegengekomen.

Bij G-1, weer 20-12-1611 Lubbert Roelofs en Bartelt Wijlts, mede namens ingezetenen van Appelsche, contra H.W.
Onduidelijk geschil.

Bij G-1, nog eens 20-12-1611 Roelof Wijlts, impetr., contra H.W. als gedaagde.
Over hooiland te Boekelte.

Dit wat de toegezonden stukken betreft.

Tenslotte nog enkele losse opmerkingen.

1. H.W. heb ik nog in vele andere aantekeningen gezien, maar omdat verdere informatie ontbreekt, heb ik maar geen copie laten maken en laat ik een opsomming achterwege.
2. In 1610 las ik: Wijlt op de gast.
Dus op de gaast ofwel zandrug. Ik vond het onbelangrijk, maar mocht het u iets zeggen, dan hoor ik het wel.
3. Vele namen kom ik met de regelmaat van een klok tegen.
Een volledige opsomming heeft weinig zin, maar een paar kunnen i.v.m. het voorgaande mogelijk van belang zijn.
Abeles: Lijkele-Eijse-Hendrick.
Abele: Hendricks.
Lubberts: Jan-Folckert-Roelof.
Lubbert: Hendricks-Roelofs.
4. Zeer toevallig vond ik in een proclamatieboek van Schoterland het huwelijk van Marcus ter Wisscha en Lickeltie Jans, geproclameerd op 2, 9 en 16-9-1659.
Mocht u hier een copie van willen hebben, dan zegt u het maar.

Kosten: 11 stuks à 40 ct. = f 4,40
verzending 1,60
totaal f. 6. -

*nie Prijske te wt. + WP
Nied 4/1000 → Janneke's → Inven
- 1000*

Gaarne van u horend en tot de volgende zending.

Met vr. gr.

C. J. J. J.

H. FABER

LEREER WISKUNDE M.O.

postr. 501469

DEN HELDER 6 januari 1978

PRINS WILLEM-ALEXANDERSINDEL 125

TEL. 02230 - 15423

Geachte heer Mulder,

Om te beginnen wil ik u nog een voorspoedig 1978 toewensen.
Dat ook het mysterie Wijltinge opgelost worde!

Verder eerst nog even dit: op een paar vragen, gesteld in mijn vorige brief, mocht ik helaas nog geen commentaar van u ontvangen.

Toch heb ik daar behoefte aan, want met mijn speciale gegevens werk ik vanuit één invalshoek.

Omdat ik er van uit ga, dat u zo uw eigen gegevens hebt op grond waarvan u zekere vermoedens hebt, zou ik het toch wel op prijs stellen, te vernemen of mijn conclusies daar wel of niet mee in strijd zijn.

Dus: als het effe kan.

Van nu mijn vondsten in het Proclamatieboek O.S.W.-G2, 1614-1622 (dat echter voor het grootste deel uit sententies bestaat)

Van zaken, welke ik de moeite waard vond heb ik een copie laten maken; deze gaan hierbij, per geval voorzien van enig commentaar.

Van minder belangrijke zaken heb ik echter ook ~~ing~~ het e.e.a. genoteerd, t.w.:

1616: H.W. en kinderen kopen land te Appelsche van Lambert Jan Peters.

1618: H.W., dorprechter te Appelsche, en zijn kinderen kopen land aldaar.

1620: Mr. Joⁿes Frankena, impetr., contra Joⁿes Wijlts ther hore, gedaagde.

De aard van het geschil wordt niet genoemd.

Wat betekent ther hore? Ergens anders las ik ther hoer.

Zou de tegenwoordige naam Ten Hoor hier mee te maken kunnen hebben?

1621: Folcker Roelofs en Alijdt, echtelieden, kopen land in of bij het Heijdwolt onder de klokslag van Oosterwolde; ten westen: Wijlt Roelofs.

Verkopers: Abele Roelofs en Hille, echtelieden.

H.W.: Hendriek Wijltinge.

Tenslotte heb ik nog een aantal namen genoteerd, die vrij regelmatig voorkomen en die voor mijn gevoel van belang kunnen zijn bij het samenstellen van de genealogie van H.W. Het zijn:

Folcker(t) Arents

Harmens: in 1619 stelling te Makkinga.

Hendriex: zou een zoon van H.W. kunnen zijn, want de vrouw van H.W. was immers Anne Folckert Lubbertsdr.

Jans ; ook met de toenaam Cuiper; in 1620 stelling te Langedijke.

Lubbert: de erfgenamen van; dus de schoonouders van H.W.

Roelofs: in 1620 met zijn vrouw Aeltien Hendrijcks, maar in 1621 met ene Alijdt; zie boven bij 1621.

Folcker(t)s. Arent-Claes-Lutger(wed. van wijlen Peter Jans)-Roelof.

Hendrijcks Abele-Aeltien(zie hierboven)-Coop-Folckert(zie hierboven)-Hijlle: in 1616 huisvr. van Thijs Jan(?) Luijtggers(?) als imp. cont

Lutger Hendrijcks, gedaagde.

Lutger: zie bij Hijlle

Marten: in 1617 was zijn vrouw Anne Jannes Wijltesdr.

Hijlle. Hendrijcks(hiervoor)-vrouw van Thomas Stephens(1618)-vrouw van Lubbert Martens(1620)-vrouw van Abele Roelofs (eerder genoemd)

Lubbert Claes(sen)-Egberts(in 1618 met zijn vrouw Vroucke)-Martens(in 1620 was zijn vrouw Hijlle)

Lubberts

Fedde-Folcker(zie bij Folcker)-Foppe-Pijter-Roelof.

Luzger

Folckertsdr.: in 1618 weduwe van wijlen Peter Jans

Hendrijcks : zie bij Hendrijcks

Theses : in 1617 als impetr. contra Egbert Harmens, gedaagde.

Wijlt

Jans in 1616 op de gaast

Roelofs

Wijlts

Claes : in 1621 met zijn vrouw Haethe;
verzoekt niaercoop met Jacob Heijnckes, haar broer;
verkoper is Abele Heijnckes, ook een broer.

Jan-Jannea-Johannes. Kunnen verschillende zijn, maar mogelijk ook
dezelfde.

Jan : in 1614 ~~xxxxxxx~~ en 1618.

Jannes : ~~xxxxxxx~~

~~Johannes~~ : in 1617 Anne Jannes Wijltsdr., vrouw van Marten Hendr
in 1620 met zijn vrouw Carstien

Johannes ; Mr. Joⁿes Wijltes ther hore; zie vorig blad.

Jochum

Meijne : in 1619 met zijn vrouw Trijntie Reijnes.

Roelof

Speciaal Lubbert en Lubberts lijken mij erg belangrijk.

Ik denk hierbij aan de mogelijkheid, dat de schoonvader Folckert Lubberts van H.W.

op de e.o.a. manier via Lubbert Lijckles van Lijckle Eebles afstamt.

In dat geval zou Terwisghe via de Lijcklama's en daarna via Anne Folckert Lubberts
bij H.W. terecht gekomen kunnen zijn.

Hebt u meer gegevens over het nageslacht van Lijckle Eebles, dan u op het bij uw
boek behorende overzicht hebt vermeld?

Eventueel kan ik eens raadplegen de Verzameling Lijcklama a Nijeholt, 1593-1784,
aanwezig in het archief te Leeuwarden.

Mag ik van u vernemen of deze gedachtengang nog te voorbarig is of dat u hem de
moeite waard vindt?

Kosten: 14x40 ct=f5,60
porto 2,10

f7,70

Met vr. groet en gaarne van u horend,

H. FABER

LEERAAR WISKUNDE M.O.

Postgiro 501469

Postcode 1782 GP

DEN HELDER, 27 maart 1978.

PRINS WILLEM-ALEXANDERSINGEL 125

TEL. 02230 - 16423

Geachte heer Mulder,

Gezinsomstandigheden en mijn dagelijkse werkzaamheden waren er, mede i.v.m. met mijn lichamelijke gesteldheid (ik ben vaatpatiënt), de oorzaak van, dat ik even pas op de plaats heb moeten maken; het werd mij allemaal net even te veel. Mijn bezoeken aan het archief zijn hierdoor de laatste tijd wat onregelmatig geworden, terwijl de gevonden gegevens onverwerkt en niet gesystematiseerd zijn blijven liggen.

Maar dan is er gelukkig een Paasreces, waarin men diverse zaken weer eens op een rijtje kan plaatsen.

Wat ons onderwerp betreft ziet dat rijtje er dan als volgt uit.

Algemeen. Van de kopieën, welke hierbij gaan, hadden er wel een paar wegge-
laten kunnen worden, zoals mij achteraf blijkt.

Ik hoop echter, dat u deze voor lief wilt nemen; ik zag toen even door de bomen het bos niet meer.

Momenteel ben ik bezig met Recesboek A3, waarin ik al het e.e.a. heb gevonden; met het doorgeven hiervan wacht ik echter tot ik met dat boek klaar ben. Dit, om overzicht te houden.

Stamboek Friesche adel. Waarschijnlijk beschikt u al over de volgende gegevens.
Zekerheidshalve geef ik ze toch maar even door.

Met Lijckle Ebles als stamvader waren er twee takken Lijcklama à Nijeholt, die gemakshalve L. van Oldeboorn en L. van Steenwijkerwold werden genoemd. Het aaneenschakelen van deze twee takken is volgens het stamboek niet mogelijk gebleken.

Vraag van mij: kan de naam Oldeboorn hier gebruikt zijn i.v.m. het vroegere Bordega, het deel van Friesland, waartoe o.a. de Stellingwerven en Schoterland behoorden en waarvan Oldeboorn het meest als centrum in aanmerking kwam?

Voor ons is van belang de tak van Oldeboorn.

Lijckle Ebles was gehuwd met ene Johanna.

Als enig kind wordt genoemd Lubbert Lijckles, vòòr 1559 gehuwd met Berbera Dircks

Kinderen van deze Lubbert:

Dirck Lubberts te Oldelamer.

Johannes Lubberts te Oldelamer.

Jan Lubberts te Nijeholtpade.

Lijckle Lubberts te Oldelamer, gehuwd met ene Vercuiner.

Egbert Lubberts.

Aelcke Lubberts, gehuwd met Claes Bouwes te Leeuwarden.

De kinderen van Lijckle Lubberts zijn u uiteraard bekend.

Kinderen van de anderen vond ik niet, maar toch zoude deze misschien nog belangrijk kunnen zijn voor ons onderzoek, met name die van Egbert; de naam Egbert heeft ons wel iets te zeggen lijkt mij.

Hebt u hier gegevens over?

Bijgaande Kopieën.

1. Recesboek O.S.W./A1, 1604-1613. De gegevens uit dit boek heb ik u vorig jaar doorgegeven.

Achteraf vond ik echter nog iets over Folcker Lubberts, de schoonvader van Hendrijck Wijltijnghe.

Zie mijn opmerkingen aan de achterzijde van het kopie.

2. Recesboek O.S.W./A2, 1618-1625. Dit sluit niet aan op A1; over 1614 t/m 1617 zijn er geen gegevens.

Vele reeds bekende namen komen regelmatig voor, echter met weinig of geen informatie; ik heb maar een greep gedaan.

H. FABER

LERAAR WISKUNDE M.O.

DEN HELDER,

PRINS WILLEM-ALEXANDERSINGEL 125

TEL. 02230 - 18433

Kopie d.d. 25-12-1618. Over de beschrijving van de goederen van wijlen Folcker Lubberts en zijn weduwe Rens.

Kopie d.d. 7-12-1619. Hendrijck Wijltijngge contra Hendrijck en Garloff Thijs zonen en Wobbe Thijsdr.

Sprake van de andere erfgenamen van Peter Hendrijx.

Het lijkt er op als of de kinderen Thijs erfgenamen van Peter Hendrijx zijn.

M.i. even in de gaten houden i.v.m. de namen Wobbe (denk aan Wobbegien Wilts) en Peter Hendrijx :zoon van Hendrijck Wijltijnga?.

Op 3-7-1621 nog iets over dit geval, maar ook zonder verdere informatie.

Kopie d.d. 25-1-1620. Jan en Jochem Wijlts worden borg voor Gaucke Hemckes, welke naam ik u al eens eerder doorgaf.

Over een proces van deze G.H. contra Hendrijck Wijltijnga.

Niet zo belangrijk achteraf bezien.

Kopie d.d. 8-2-1620. Jan Wijbes als postulant van Hendrijck Wijltijngge. Ook Gaucke Hemckes wordt weer genoemd.

Ook van weinig belang.

Kopie d.d. 14-3-1620. Arent Barels te Oosterwolde wordt borg voor Hendrijck Sijckijngge i.v.m. een proces tegen Hendrijck Wijltijngge, waarbij ook een Jan Peters wordt genoemd.

Kopie d.d. 14-3-1620. Over Harmentien Stevens; lijkt niet belangrijk.

Uit hetzelfde boek, maar zonder kopie.

Rens Folckers weduwe, de schoonmoeder van Hendrijck Wijltijngge, wordt regelmatig genoemd, in dit boek nog op 18-1-1625.

Mogelijk zegt dit iets over leeftijd en huwelijksdatum van haar overleden dochter Anna, de vrouw van H.W.

Op 18-3-1623 wordt Jan Hendrijcks geauthoriseerd tot momber over de kinderen van wijlen Tijaert Sijerts, de broer van zijn vrouw en destijds gehuwd met Aucke Petersdr.

Opm.: Tijaert Sijerts wordt daarvoor regelmatig genoemd; het laatst op 28-1-1623.

Uit de hierna volgende aantekeningen zal blijken, dat Jan Hendrijcks wel eens een zoon van Hendrijck Wijltijngge zou kunnen zijn; ook de naam Tijaerts speelt daarbij een rol.

O.S.W., Weesboeken 1641-1650 en 1650-1659.

Over de nalatenschap van Wilt Hendrijcks, gehuwd met Harmentien Toenis, t.b.v. de kinderen Antien, Wobbegien en Wilt.

Voorzover ik kan magaan hebt u hiervan een kopie van mij ontvangen; in elk geval van het tweede stuk.

Aan een grondige bestudering van deze stukken was ik eigenlijk nooit goed toegekomen.

Ik heb ze nog eens goed bekeken en het blijkt, dat ik een aantal belangrijke dingen over het hoofd heb gezien.

Mocht u er belangstelling voor hebben, hoor ik dan even van u, welke van de twee ik niet heb toegezonden?

Het gaat in beide stukken o.a. over delen van Terwische.

H. FABER

LEERAAR WISKUNDE M.O.

DEN HELDER,

PRINS WILLEM-ALEXANDERSINGEL 125

TEL. 02250 - 16425

Het stuk uit het eerste boek geeft de volgende informatie:

Ten huize van Thoenis Alles, de schoonvader van Wilt Hendrixx, waren bij de inventarisatie o.a. aanwezig Luijtien Foppes en Pier Cornelijx met zijn vrouw Hantjen Hendrixx; zij worden omen en moeije van de weeskinderen genoemd, waarbij het niet helemaal duidelijk is of Luijtien Foppes daar ook mee wordt bedoeld, of dat deze als bijzitter aanwezig is.

Uit andere gegevens, o.a. uit het Recesboek A3, waarop ik binnenkort terug kom, volgt, dat Hantjen eerder gehuwd was met Peter Tijaerts(1631), terwijl Pier Cornelijx ook eerst een andere vrouw had.

Verder worden genoemd Aijse Sijerts (?) en Petertjen, zijn vrouw, oom en moeije van de wezen.

Hoe, is mij nog niet duidelijk, maar ik heb goede hoop, dat ik dit t.z.t. nog wel eens vindt.

Er is sprake van goederen te Terwische, die nog buiten de inventaris gehouden worden, omdat eerst scheiding moet plaats vinden met de kinderen van bijzitter Luijtien Foppes en de kinderen van Hantjen Hendrixx, de vrouw van Pier Cornelijx. Inventarisatie hiervan zal later plaats vinden.

Een familierelatie tussen Hendrixx Wijltjinge en Luijtien Foppes lijkt dus niet t uitgesloten.

Verder gaat het over een deel van Terwische, dat Wilt Hendrixx van Peter Tijaerts cum uxoris gekocht heeft en over een deel, dat na het overlijden van Peter Tijaerts van Hantjen Hendrixx is gekocht.

Ook wordt een koopbrief van Hantjen en haat tegenwoordige man Pier Cornelijx genoemd.

Het stuk uit het tweede boek speelt in oktober 1657 en gaat over het voorgaande.

Naast een deel van de daarin voorkomende gegevens worden genoemd:

Luijtien Foppes kinderen als eigenaars-gebruikers.

Jan Hendrixx.

Marten Wijbes erfgenamen.

Hantjen Hendrixx wordt nu H.H.Wiltinga genoemd, dus zeker een d.v. H.W. en omdat

zij moeije is van de kinderen van Wilt Hendrixx, is deze dus ook een z.v. H.W.

Ook worden nog een aantal huurders genoemd en wordt er gesproken over pleitkosten i.v.m. een kwestie tegen ingezetenen van Appelsche over weide, maar voorlopig zijn deze zaken van minder belang.

Genealogische samenvattingen.

Taecke.....	Sijthjen Taeckesz)	
	x) Rens Seijthiendr.)	
)	
	deze namen staan vast; de relatie is)	
	waarschijnlijk.)	Anna Folckersdr.
.....	Lubbert)	x
	x) Folcker Lubberts.)	Hendrixx Wijltjinge.
)	

Kinderen van Hendrixx Wijltjinge.

Zeker: Wilt Hendrixxs x Harmentien Thoenis.

Hantjen Hendrixxs x Peter Tijaerts en later met Pier Cornelijx.

Vermoedelijk: Jan Hendrixxsx x Sijerts

zwager van Tijaert Sijerts x Aucke Petersdr.

Opm.: Peter zou een zoon van Tijaert kunnen zijn, in welk geval Jan de oom van zijn zuster Hantjen zou zijn.

H. FABER

LERAAR WISKUNDE M.O.

DEN HELDER,

PRINS WILLEM-ALEXANDERSINGEL 125

TEL. 02230 - 16423

vervolg kinderen van Hendriek Wijltijge.

Mogelijk: Peter Hendrijcks

Nog in te passen

Hendriek en Garloff Thijs zonen en Wobbe Thijsdr., zulks i.v.m. Peter Hendrijcks.
Aijse Sijerts (?) x Petertijen als oom en moeije van de kinderen van Wilt Hendrijcks.
Luijtien Foppes kinderen als medeigenaren van een deel van Terwische.

Dit is tot nu toe het langste verhaal , maar ik meen ,dat daar deze keer ook
aanleiding toe was.

Kosten: 8 kopieën à 40 ct = f 3,20	
verzending	1,60
Totaal	f 4,80

Tot over een paar weken als ik klaar ben met het Recesboek A3.

Met vr. groeten

H. Faber

H. FABER

LEERAAR WISKUNDE M.O.

giro 501469

DEN HELDER, 6 juni 1978

PRINS WILLEM-ALEXANDERSINGEL 126

TEL. 02250 - 16433

Geachte heer Mulder,

De oogst wordt geleidelijk aan magerder, maar omdat u sinds 10 april niets meer van mij hoorde, wil ik toch maar weer schoon schip maken.

Uit O.S.W.-G3 Twee kopieën, door mij voorzien van een toelichting, gaan hierbij.

Verder wordt Hendriek Wijltijge nog wel een aantal keren genoemd, maar omdat het om aantekeningen zonder belangrijke informatie gaat, heb ik er geen kopie van genomen.

Ik noem ze hier maar even:

1. Na drie proclamatie's, resp. op 6-10-1631, 20-10-1631 en 10-1-1632, koopt H.W. bouwland te Appelsche op de oesteresch, genaamd de buyst acker, aan de noordkant hiervan grenzende aan zijn eigen bezittingen.
Gekocht van Geerd Abeles en Beerte, echteluyden.
2. In 1632 wordt hij nog een drietal keren genoemd bij geschillen, waarvan de aard niet wordt genoemd, n.l. contra Cornelijs Franckes, contra Willelm Martens en contra Hermentien Stevens; in het laatste geval wordt hij stelling en ontvanger van Appelsche genoemd.

Uit O.S.W.-F1 (Weesboek 1627-1633) en uit O.S.W.-K1 (Hypotheekboek 1629-1637): niets.

Nog een paar algemene opmerkingen.

1. Eijse Lijcklama à Nijeholt, de zoon van Meijne Lijckles en Hijck Eijses, wordt, evenals de zoon van Sufridus, in de administratie Esaias genoemd.
2. In een obligatie uit 1605 zag ik de naam Cornelijs Juwsz., Stellingwarff Oosteijndes Secretarijs met bij zijn handtekening de toevoeging substit.; plaatsvervangend secretaris derhalve.
Hierbij gaat het mij om de naam Juw, die niet bepaald Stellingwerfs klinkt. Weet u iets van hem of van de naam Juw?
3. Ik merkte reeds op, dat de oogst magerder wordt.
Dit betekent echter allerminst, dat ik de strijd als bijna gestreden beschouw. In de eerste plaats niet, omdat ik ook i.v.m. andere, tot mijn genealogie behorende takken, nog veel onderzoek in de Stellingwerfen, Schoterland en ook Opsterland moet verrichten en ~~xxxxxx~~ daarbij e.p. Wijltijge in de gaten kan blijven houden. In de tweede plaats heb ik nog een paar andere pijlen en pijltjes op mijn boog, waar- onder de z.g. collectie Osinga (een bekend genealoog), waarbij een aantal delen met nog al wat gegevens over de Terwisga's en de Lijcklama's, afkomstig uit quacklappen en rentmeestersrekeningen en uit andere bronnen.
Het betreft in hoofdzaak gegevens uit de periode voor 1600.
O.a. zag ik de naam Wobbe Eijses van Terwisga.
Het lijkt mij wel de moeite waard om hier eens in te duiken.

U ziet, dat ik nog jaren vooruit kan.

Wel is het mogelijk, dat de frequentie van mijn berichten geleidelijk afneemt.

Tenslotte nog een probleempje.

Het feit, dat ik weinig of geen respons op mijn berichten krijg, maakt mij wel wat onzeker. Steeds zit ik mij af te vragen of ik wel een bijdrage van enige importantie lever, of ik niet te veel zaken doorgeef, die u al bekend waren of waarvan u zegt: als hij anders niets heeft.

Zou er niet eens een kort briefje af kunnen, waaruit blijkt, dat u wel of niet wijzer bent geworden van mijn berichten en ook dat u het wel of niet zinvol vindt er mee door te gaan.

Geachte heer Mulder,

Dank voor uw brief, die aan duidelijkheid niet te wensen overliet; dat geeft de burger weer moed!

De reden van deze brief, zo kort na de vorige, is de daarin door mij aangeroerde collectie Osinga.

Omdat het niet mijn gewoonte is, om van de hak op de tak te springen, wacht ik met de systematische bestudering van deze collectie, tot ik klaar ben met het rechterlijk archief van Ooststellingwerf voorzover het Wijltijngje betreft, d.w.z. tot rond 1640. Ik kon het echter niet laten alvast een aantal m.i. saillante punten over te nemen. Aan verificatie aan de hand van de door Osinga genoemde bronnen ben ik hierbij niet toegekomen, zodat ik, als ik lieg, dit in commissie doe.

Met deze mogelijkheid moeten wij echter maar geen rekening houden lijkt mij.

Overigens is het wel mijn bedoeling t.z.t. die bronnen te raadplegen, al zou het alleen maar zijn om er nog meer uit te halen.

Ik vond o.a.:

Bibliotheek Friesch Genootschap.

"Optekeningen van Lubbert Piers Lijcklama, mijn moeders vader" van juffr. Dettie van Lijcklama à Nijeholt, gehuwd met Regnerus van Andringa, in leven Grietman van Utingeradeel, olt 71 jaren, overleden 15-3-1686, aldaar begraven"

14- 7-1615: geboren mijn dochter Dettie Lijcklama.

19- 2-1619: overleden mijn lieve wijff Antie Jennes.

26- 4-1622: overleden L. moy Aeltie Terwischa, huysvrouw van Asse Aebles.

14- 3-1617: overleden Jenne Bouwes, mijn vrouws vader.

10- 3-1605: overleden Grietje Terwischa, huysvrouw van Pier Lijckles.

midwinter 1609: Overleden Meine Lijckles Lijcklama.

19-12-1610: overleden Pier Lijckles Lijcklama.

17-12-1613: overleden L. moy Wobbe Terwischa, suster van Grietje Terwischa.

24-12-16..: overleden L. oom Jelle Terwischa, broeder van Grietje Terwischa.

Opmerking van mij, Fa; Genealogisch kom ik er met juffr. Dettie niet uit, maar misschien weet u er raad mee.

Doop boek Sneek. Op 25- 3-1584 gedoopt te Sneek:

Joachim, z.v. Jan ter Wische, Grietman van Ooststellingwerf, en Jelcke Stintema.

Opmerking van mij, Fa: de naam van de moeder wijst er duidelijk op, dat wij hier te maken hebben met de door u genoemde Johannes Eysses.

Maar deze zou slechts één kind, de zoon Eyse Jans, hebben!

Quacklap 5- 7-1606 Aeltien ter Wisga, weduwe van Asse Obbes, in leven Grietman van Haskervijfgae, mede voor haar dochter Bernie.

R.A.-Scho Q1 (procl.) Wob Eijsedr. ter Wijsgha, weduwe van wijlen Jan Baertes, koopt land in Rodehel met haar volle broer Jelle Eyses ter Wijsgha ten Westen.

1) *wanneer is het?*
2) *van wie?*

Opmerking van mij, Fa :de naam Baerte(s) speelt een rol van betekenis in de Stellingwerven (b.v. Baerte Idserda) Verband met Wijltijngje?

Handschriften Prov. Bibl. no. 1080 Geestelijke opkomsten van Schoterland in 1580: Jelle Eysses, kerkvoogd in Oldeschoot.

Mochten bovenstaande gegevens aanleiding zijn tot vragen, wensen of voor verder onderzoek belangrijke aanwijzingen, dan verneem ik die uiteraard graag. Ik hoop, dat er iets van uw gading bij is.

Met hartelijke groeten en tot de volgende keer,

Es.

H. FABER

LEERAAR WISKUNDE M.O.

giro 501469

DEN HELDER, 24 juli 1978
PRINS WILLEM-ALEXANDERSINGEL 125
TEL. 02230 - 16225

Geachte heer Mulder,

Hierbij de oogst uit het rechterlijk archief O.S.W. :

G4: proclamatieboek 1632-1640

F2; weesboek 1632-1641

D1: sententieboek 1634-1647

A4: recesboek 1635-1642.

Betreffende Hendriek Wijltinge (=H.W.)

G4: 1637. H.W. koopt land; 4x; strijkgeld.) conclusie:
id. Kort na de vorige: sprake van de erfgenamen van H.W.) H.W. is in 1637
overleden.

Helaas heb ik verzuimd de volledige data te noteren en/of copieën te laten maken; in de e.v. brief zal ik deze aanvulling nog geven.

F2: niets.

D1: De naam H.W. wel een aantal keren gezien, maar zonder nadere informatie, zodat ik hiervan niets heb vastgelegd.

4 A4: copie d.d. 7-10-1635. Zie de handtekeningen, waarbij die van H.W.
1 ,, ,, 9-10-1638. Zie de toelichting op de achterzijde.
1 ,, ,, ,, .

Niet over H.W., maar , naar ik hoop voor u toch wel curieus.

6 F2: copie d.d. 3-1-1639. Inventaris van wijlen Sijé Gosensdr.
3 ,, ,, 4-1-1639. Reparatie kerk te fochtelo.
1 A4: ,, ,, 30-4-1639. Iets over uw naam.
1 ,, ,, 14-5-1642. id.

17

De telefonisch besproken rentmeestersrekeningen volgen z.s.m.

Ik hoop, dat u weer even vooruit kunt en dat uw gezondheid meewerkt.

Groeten van mij en van mijn vrouw.

Kosten: 17x f0,40= f6,80
verzending 2,10
totaal f8,90

H. Faber.

H. FABER

LEREER WISKUNDE M.O.

giro 501469

DEN HELDER, 31 oktober 1978

PRINS WILLEM-ALEXANDERSINGEL 125

TEL. 02230 - 16433

Beste vriend Mulder,

Hierbij de laatste rentmeestersrekeningen uit deze serie.

Er zijn een aantal zeer onduidelijke exemplaren bij, maar dat ligt aan de originelen. Veel tijd heb ik er niet meer aan besteed, want eerlijk gezegd was ik er zoetjesaan op uitgekeken.

Zoals ik je telefonisch al vertelde zijn er nog meer van deze rekeningen en wel t/m 1575.

Deze zijn echter niet per grietenij verzameld, zodat kopiëren te lastig of te duur wordt, al naar gelang O.S.W. er eerst uit gesorteerd wordt of dat een complete serie wordt gecopiëerd.

Met het bestuderen er van zal veel tijd gemoeid gaan, zodat grote onthullingen op korte termijn niet verwacht kunnen worden.

Ook vind je nog twee copieën en een geschreven aantekening uit O.S.W.-A5

Kosten: zoals wij destijds afgesproken hebben, zouden wij de kosten van de rentmeestersrekeningen samen dragen; omdat het hier om de helft gaat, zijn er daarom deze keer alleen maar portokosten, t.w. f 2,75

Verder ontving ik wel de kosten ad f17.- van de vorige zending, maar nog niet die van de zending d.d. 1-10-1978 ad f9,20.

Meer nieuws is er niet deze keer.

Inmiddels ga ik stug door met O.S.W.-A5 en ga voor de variatie de eerstvolgende keer een begin met de volgende rentmeestersrekeningen maken.

Tenzij er schokkende bijzonderheden zijn, kan mijn eerstvolgende brief wel eens iets langer op zich laten wachten, omdat er voorlopig, naar ik verwacht, weinig te beleven is.

De groeten, ook aan je vrouw en mede namens mijn vrouw en het beste met de gezondheid,

9,20

2,75

11,95

H. Faber

H. FABER

LERAAR WISKUNDE M.O.

DEN HELDER, 11 april 1979
PRINS WILLEM-ALEXANDERSINGEL 128
TEL. 02250 - 16423

Beste Mulder.

Om te beginnen een zakelijke mededeling, verband houdende met de letter A, bovenaan in het midden van deze brief.

Er liggen n.l. nu al twee brieven van je op beantwoording te wachten en daarnaast heb ik ook nog het e.e.a.

Integrale beantwoording geeft doorgaans onzakelijk gezwam en daarom heb ik terwille van de overzichtelijkheid de volgende indeling bedacht:

- A : inleiding en algemeenheden.
- B : het antwoord op je eerste brief.
- C : het antwoord op je tweede brief.
- D : mijn oogst na ~~na~~ mijn laatste brief.

Eerst verder met A dus.

Welnu, het doet mij goed je weer in actie te weten en ik hoop, dat ik er terecht uit mag concluderen, dat je op zijn minst weer gedeeltelijk hersteld bent.

Proficiat hiermee.

Beantwoording van je eerste brief was nogal tijdrovend, omdat het je speciaal om personalia begonnen is, terwijl ik bezig ben mijn tot op heden gebruikte systeem om te bouwen.

Tot nu toe had ik n.l. alle gegevens per persoon verzameld, maar dit is niet meer vol te houden, omdat vele zaken op meerdere personen betrekking hebben, overlapping dus, zodat het een rommeltje werd vanwege de extra systeempjes, welke er dan weer bij gesleept werden; denk b.v. maar eens aan de lawine van aantekeningen over onze Hendrik Wiltinge. En zo heb ik er nog een paar.

Ik ben nu bezig alles op kaartsysteem te brengen, zodat ik een tijd met twee systemen moet werken.

Een van de problemen, welke zich bij het nieuwe systeem voordoen is de grote diversiteit in schrijfwijzen van sommige namen. B.v. Sieuwerd, Seeuwerd, Sioerd, soms ook met een t op het eind. En wat te doen met toenames zoals b.v. Hendrik Sceper ?

Om kort te gaan: Feyenoord was er destijds bijna, maar nog niet helemaal, maar ik ben er nog lang niet.

Verder heb ik de laatste tijd nogal wat tussendoortjes gehad in de vorm van familie-aangelegenheden.

Wie zei het ook al weer: Zeven kinderen en een wijf zijn mijn dagelijks tijdverdrijf. Ook ben ik in een commissie terecht gekomen, die een boekje zal samenstellen over een reunie van Fabers, welke 31 maart j.l. in de Flevohof is gehouden en waar mijn vrouw mijn zus en ik naar toe zijn geweest. Een wel geslaagde dag overigens met ongeveer 600 Fabers uit geheel Nederland, waarvan de meesten toch echter wel uit Friesland ofwel van Friese origine.

Kortom: ik heb het zo druk als een klein baasje, maar ben daar wel happy mee, want verveling is wel ~~het~~ een van de ergste dingen, die iemand kunnen overkomen.

Bovenstaande indeling gaf mij de gelegenheid veel te schrijven zonder iets te zeggen. Ik geloof, dat ik hierin min of meer geslaagd ben.

Het allerbeste met de gezondheid, de groeten aan je vrouw, ook van mijn vrouw en tot de volgende keer.

H. Faber

Zie nu B, C en D, waar ik wel iets hoop te zeggen.

Je overzicht is door morsen met een kop koffie in het ongereede geraakt en wel zodanig, dat ik hem nog wel kan lezen, maar terug durf te sturen. / niet

Je weet inmiddels al, dat het voor mij nog geen uitgemaakte zaak is, dat H.W. een z.v. Wobbe Eijsesdr. is.

De bewering, dat hij verwant is aan de Terwisga's durf ik wel aan, maar een andere relatie als bovenvermelde lijkt mij toch niet uitgesloten.

Rekening houdend met de mogelijkheid, dat Anna Folkertsdr. de tweede vrouw van hem is, zou b.v. zijn eerste vrouw een dochter van Wobbe kunnen zijn, waarmee dan ook de naam van zijn dochter Wobbe verklaard zou zijn.

Met enige moeite lijken mij wel meerdere constructies te bedenken.

Zou het niet beter zijn bovenstaande mogelijkheden aan te geven?

Een stap terug is nooit prettig.

Van Wobbe Eijsesdr. heb ik nog de volgende gegevens:

In 1603 kocht zij land in Rodehel met haar volle broer Jelle ten westen en wel als weduwe van Jan Baertes. (Procl. Schoterland)

In 1606, 1608 en 1609 wordt zij genoemd bij kleine geschilletjes (huuropzegging, schulden) (Recesboek O.S.W.)

Zij overleed op 17-12-1613 (collectie Osinga)

Zij had ook nog een zuster Aaltje, gehuwd met Asse Obbes (die in een andere aantekening Asse Aebles wordt genoemd), Grietman van Haskervijg; zij overleed op 26-4-1622 (coll. Osinga) wie kan de nu nog ontbrekende derde zuster geweest zijn?

Hendrik Wiltinge is geboren te Appelscha (zie de je door mij toegezonden copie d.d. 8-11-1620 uit Procl.boek O.S.W.-G2, waarin ook een Cornelis Abeles wordt genoemd en waar H.W. er van wordt beschuldigd destijds Abele Battes te hebben vermoord. H. verklaart hierin, dat hij te Appelscha geboren en getogen is)

Hij overleed tussen 21-2-1637 en 29-8-1637 (Procl.boek O.S.W.-G4: koopt op 21-2 nog land, terwijl er op 29-8 sprake is van zijn erfgenamen.)

Dat Anna Folkertsdr. mogelijk zijn tweede vrouw is geweest kwam telefonisch al ter sprake. Van zijn geboortedatum weten wij niets, maar omdat hij in 1605 al in het Recesboek wordt genoemd, dus dan als meerderjarig kan worden beschouwd, zal hij vermoedelijk voor of in 1580 geboren zijn.

Meer bijzonderheden, b.v. zijn vechtpartij in Oldeberkoop en de aanleiding daartoe, heb je wel.

Anna Folkert Lubbertsdr is een d.v. Folkert Lubberts (uiteraard) en Rens (soms Renst) Seijthiedr.

Je bewering: Folkert is een z.v. Lubbert Lijckles kan ik niet onderschrijven.

Als je met Lubbert Lijckles de z.v. de Grietman Lijckle Ebles bedoelt, zou het wat de leeftijd betreft misschien wel kunnen; dit kan ik zo niet bekijken, omdat ik van de leeftijd van Lijckle Ebles niets weet. Deze Lubbert had echter volgens het Stamboek van de Friesche Adel ~~nikt~~ geen zoon Folkert.

Ook zou in aanmerking kunnen komen een Lubbert, z.v. Lijckle Lubberts, een broer van Pier en Meijne dus. Het bestaan van zulk een Lubbert ligt wel voor de hand, maar ik ben hem nog nergens tegengekomen. Wat leeftijden betreft zou het overigens wel kunnen. Voorzichtigheid lijkt mij toch nog geboden.

In 1604 of in 1605 kopen Folkert en Rens land van Seijthie Taeckes en Sijthe(?).

Omdat Sijthien niet zo algemeen is, zouden di wel eens de ouders van Rens kunnen zijn, maar meer dan een vermoeden mag dit natuurlijk niet zijn.

Op 25-12-1618 is er beshrijving van goederen ten sterfhuize van wijlen Folckert Lubberts, zodat wij 1618 wel als sterfjaar kunnen aannemen.

Daarna kom ik vrij regelmatig de naam Rens Folkerts te Donkerbroek tegen, in 1642 nog.

Als hiermee Rens Folkerts weduwe wordt bedoeld, is zij wel stokoud geworden, want haar dochter Anna was immers in 1605 al met Hendrik Wiltinge getrouwd; in 1642 zou Rens dan minstens 90 zijn, een leeftijd waarop men toch niet meer in Proclamatieboeken zal optreden lijkt mij. Geen zekerheid hieromtrent dus.

Tenslotte volgt uit diverse aantekeningen, dat Anna overleden is na 1604, maar vóór 16-4-161

De kinderen van H.W.

Wilt. Uit de inventaris, gemaakt bij zijn overlijden, en de daarin genoemde leeftijden van zijn kinderen volgt, dat hij redelijkerwijs voor 1615 geboren is; tenzij hij abnormaal jong is getrouwd.

De datum van deze inventaris is 18-6-1648, zodat hij vermoedelijk in dat jaar is overleden, mogelijk het jaar daarvoor, 1647 dus.

Jij hebt als overlijdensjaar 1539, maar dat kan natuurlijk niet.

Zijn vrouw Harmentien Thoenis was een d.v. Thoenis Alles en Feddetijen Harmensdr. Bij haar tweede huwelijk heb je als inventarisdatum 18-6-1645, welk jaar volgens mij 1648 is (zie boven).

De geboortejaren van zijn kinderen Antijen, Wobbegien en Wilt, resp. 1634, -38 en -39, kloppen.

Omdat je de echtgenoot van Antijen, Binne Rintsjes (accoord), hebt vermeld, ligt het voor de hand ook Wobbegien even verder te volgen.

Wilt is waarschijnlijk ongetrouwd gebleven en ingetrokken bij Wobbegien en haar man. (In het begin van onze briefwisseling heb ik van dit feit al eens gewag gemaakt.)

Omdat ik dan toch met Wobbegien verder ga en zij tot mijn voorgeslacht behoort, lijkt het mij wel even aardig, hoewel niet terzake in dit verband en mogelijk zelfs ~~xixxxx~~ minder interessant voor je, dat ik met weglating van data even de rechte weg van Hendrik Wiltinge naar mij geef.

H.W. - W.H. - Wobbegien Wilts x Hendrik Jelles (welgesteld boer te Oudehorne) - Jelle Hendriks (welgesteld boer te Oudehorne en dorpsrechter en net als H.W. geen gemakkelijk heerschap) x Jacobje Stevens (d.v. de in je boek genoemde Steven Jans, mr. smid te Oldeberkoop) - Wobbegien Jelles ~~x Jelle~~ Jans (stelling te Katlijk; later verhuisd naar Boyl) - Eltje Jelles x Sijbrant Jelles - Antje Sijbrants (later Scholte), ongetrouwd, met onecht kind van Minne Faber, dat zij de naam van de verwekker heeft gegeven, dus Minne Faber x Trijntje Andries Jager (van Boyl) - Anne Faber x Zwaantje Jans Lantinga (van Oldeholtpade) - Minne Faber x Froukje van Sijen (van Oldeberkoop) - mijn persoon. H.W. is dus een van mijn twee tot de tiende macht = 1024 voorouders uit zijn generatie, zodat er wel een grote verdunning van zijn eigenschappen zal hebben plaats gevonden, maar zeker weten doe je zo iets toch maar nooit!

Hij is en blijft toch een bet-betovergrootvader van een van mijn bet-betovergrootmoeders

Hantijen. De over haar vermelde gegevens zijn juist en ik heb niets meer ter aanvulling. Wel vind ik, dat de namen van hun kinderen enige aandacht vragen.

Tjaert en Wobbeken zijn duidelijk eénuddig te verklaren.

Antijen kan naar Anna Folckerts genoemd zijn, maar misschien ook naar de moeder van Tjaert.

Folkert komt echter m.i. van Antijen haar kant, want een broer Folkert van Peter Tjaerts ben ik nergens tegengekomen,

Maar dan moet Hantijen een broer Folkert hebben gehad, die dan naar zijn grootvader Folkert Lubberts genoemd zou zijn.

Nu heb ik de naam Folkert Hendriks inderdaad een tweetal keren gezien in Procl. G2, 1614-1622, waarvan 1x in 1615 en de andere keer in de buurt van dat jaar.

Daarna ben ik hem niet weer tegengekomen, hetgeen er op zou kunnen wijzen, dat hij vrij kort daarna is overleden; dit is dan ook in overeenstemming met het in sommige streken voorkomende gebruik bij het vernoemen voorrang te geven aan jong overleden broers of zusters. Ook zou hij een zoon uit een eerste huwelijk van Hendrik Wiltinga kunnen zijn. In beide gevallen klopt het met het ontbreken van die naam bij de inventaris van Wilt Hendriks.

Wobbe De hierbij genoemde inventaris is, zoals ik al eerder opmerkte volgens mij uit 1648, Coene Luyties komt inderdaad als een van haar kinderen in aanmerking.

De mogelijkheid, dat hij qualitate qua bij de inventarisatie aanwezig was (hij was dorprechter in Donkerbroek) moet echter ook onder ogen worden gezien.

5. Esaias v. Lijcklema als Susterling over w. (=wijlen) derwijsga
wesen versoekt het naer (=niaer) van w. Terwijsga wesen
.....(gerechtigije of iets wat daarop lijkt?) vercofte lant onder
presentatie van den coper te ontheffen (staat er niet, maar betekent dat wel, dus
(vermoedelijk een synoniem daar van) van sijn
beloofde coopenningen en gedane overige pro
mis(? promis? belofte of toezegging? zou hier wel kunnen) in communi forma (wat dit
(dån ook maar betekent; zie ook 2., waar deze uitdrukking ook staat), de 20 aprilus
aprilus is misvormd (evenals andere woorden in dit verhaal trouwens). 1630.

7. De Grietman Lijcklema refereert hem met sijn vorige acte
van niaerneming en(segt?) na de suce essie
plaets heeft

Over het betreffende stuk uit O.S.W.-H, hetwelk ik hierbij retourneer, heb je mij niet ~~niet~~ eerder geschreven, tenminste niet expliciet.

1. Inderdaad hebben volgens mij alle onderdelen op dit stuk betrekking op dezelfde landerijen.

In de eerste plaats wijst de inhoud in die richting; Egbert Stevens wordt 2x genoemd en is een broer van Harmentien, op grond waarvan hij van het niaerrecht gebruik kan maken en dat dan ook doet.

Verder worden niaernemingen bijna altijd in het proclamatieboek ~~af~~ bij de betreffende proclamatie geschreven, hetzij meteen er onderaan, hetzij later in de marge.

Hier is dit niet gebeurd (de proclamatie zelf heb ik zelfs nergens gevonden, maar ik kan hem over het hoofd hebben gezien); het origineel is net als deze copie één los blaadje, met een paar andere gevallen, waar ook iets bijzonders mee aan de hand was, in een speciaal mapje opgeborgen.

E.e.a. wijst volgens mij op het exclusieve karakter van deze zaak.

2. Niet Gaukes, maar Jansen. Waarschijnlijk heb je de s als k gelezen.

Vergelijk echter maar eens de voornaam Jan met het Jan van Jansen en de s met b.v. die van zijn, het vierde woord van de tweede regel.

Hijltien zou inderdaad wel eens een dochter van Hendrik Wiltinga kunnen zijn.

Een bewijs hiervan heb ik echter niet bij de hand, want ik heb hierna nooit weer iets over haar gevonden.

Overigens wees ik u al op deze mogelijkheid bij mijn schrijven d.d. 23-11-1977, waarbij ook al min of meer het antwoord op 1. werd gegeven.

3. Eveneens in bovenaangehaalde brief heb ik dit punt ook al aangeroerd en je mening erover gevraagd, maar omdat je er nooit op gereageerd hebt, heb ik maar aangenomen, dat het op e.o.a. wijze wel te verklaren zou zijn en heb er verder dan ook geen aandacht meer aan geschonken, temeer omdat het voor mij nu ook weer niet zo heel erg belangrijk was.

Overigens ging het mij toen alleen om Essaias, waarbij ik mij blind staarde op de zoon van Suffridus, die het onmogelijk kon zijn.

Uit je opmerking maak ik op, dat het hier, om het maar eens op zijn dorps te zeggen, om Eise van Meine en Hijlckje gaat.

Strikt genomen is een zusterling een kind van een zuster, maar ik krijg de indruk, dat dit begrip geleidelijk aan sporen van slijtage begon te vertonen om tenslotte gedegradeerd te worden tot verzamelaar voor verschillende vormen van verwantschap.

O.a. in Schoterland kwam ik er met de oorspronkelijke betekenis niet altijd uit.

In zijn eigenlijke betekenis zal achtersusterling m.i. de betekenis hebben van kind van een susterling, dus toegevoegd aan de figuren oud-oom en oud-tante.

Maar dit zal wel mees versleten zijn.

4. De handschriften in 4. en 5. zijn inderdaad niet dezelfde, maar dat bewijst i.h.a. niets, de schrijver is niet altijd dezelfde als de persoon, waar het over gaat.

Hier echter in 5. wel, want de handtekening staat er onder.

Bij 4. staat geen handtekening, maar omdat Suffridus secretaris was zal hij het ook wel geschreven hebben.

Egbert Stevens protesteert niet tegen zijn eigen niaerneming, maar tegen de nullitate (=nietigverklaring) daar van. ; in 4. en 5. wordt die nietigverklaring gevraagd.

In 4. is dit duidelijk te lezen (derde regel van onderen); in 5. niet, omdat dit zo goed als onleesbaar is, maar gezien de gebruikelijke redactie bij zaken als deze, zal ook hierin tegen de andere niaerverzoeken geprotesteerd zijn.

Tenslotte: er is beslist geen velletje tussen deze twee vergeten.

5. De hamvraag!

Ik herinner mij, dat ik er destijds ook niet uitkwam.

Maar omdat ik inmiddels wel een jaar extra routine met het Oostst.werfse schrift heb opgedaan, wil ik het nog wel eens proberen. Deze brief komt dan wel een dag later, dan mijn bedoeling was.

Zie mijn aan het stuk gehechte poging.

D.

De laatste tijd ben ik met verschillende boeken tegelijk bezig.

1. Recesboek O.S.W.-A1, 1604-1613. Ik heb je al eens verteld, dat ik bezig ben, dit boek in zijn geheel over te nemen en alle namen op een kaart-systeem te brengen. Een tijdrovende bezigheid. 1610 is bijna klaar.

In elk geval is het de tweede keer, dat ik dit boek bestudeer, zodat de kans om iets bijzonders te vinden uitermate klein is.

Is dit nog iets: 20-12-1608, Anne Cornelis stelt hem borge pro litis expensis (d.w.z.: alleen voor de proceskosten) voor Berent Ketel, schulde van Dieveren, in de actie die hij heeft tegen Tjeerd Roeleffs etc.

29-8-1609. Jelle E. ter Wijsgha, Lijckele, Jan en Lubbert P. Lijckles zonen, erfgenamen van wijlen Grete E. ter Wijsgha, alsmede gearfft in Appelscher velt, protesteren tegen Wessel Jansen en Johannes ~~van Lijckele~~ Coepman.

Sprake van Johannes Wijlts zijn mandaet.

Vermoedelijk is er verband met de volgende, maar eerst even dit: toen ik deze aantekening zou overnemen op de kaart van Johannes Wijlts, viel mij op, dat ik ook een Johannes Wijlts Franckena in mij administratie had. Aanvankelijk dacht ik met dezelfde persoon te maken te hebben, maar later ontdekte ik, dat dit niet het geval was (hoewel nog niet zeker)-

In elk geval voor mij aanleiding om in de Franckena's te duiken, waarvan ik al iets heb gevonden. Zie echter verder.

23-10-1610. Letterlijk: Alsoe Johannes Wijlts niet opsegeert tegenst opseggen van den arffgen. van wijlen Grete E. ter Wijsghadr. samt Jelle E. ter

Wijsgha ende Sijck (zal wel Sijck, de broer van Jelle zijn) zijn broeders arffgen. omme te relaxeren zeeckere heijtvelden mijt zijn bijen gebruijckt protesteren zee de effectu van den zelvijsge opseggingen, vermijts waetersnoedt is geweest daer de denuncianten woenen is desen op huijden bij den gerechte toegelaeten.

Een hoogst merkwaardige zaak: een huurder wordt de huur opgezegd; hij protesteert niet, waarna de verhuurder protesteert tegen de tenuitvoerlegging (=effectuering) van de door hem gedane opzegging.

Maar ik ben er uitgekomen. Huuropzeggingen werden in vele gevallen gedaan om een huurverhoging te bewerkstelligen, hetzij bij de huurder in kwestie, hetzij bij een andere huurder. Zo ook hier. Toen kwam de watersnood, zodat de opzegging de huurder Johannes Wijlts goed van pas kwam; wat had hij aan bijen op een ondergelopen heideveld. Hij protesteerde dus niet, maar de verhuurders wilden de opzegging nu wel ongedaan maken, want verhuur aan anderen was onder deze omstandigheden toch niet mogelijk, zodat zij toen wel met het oude contract verder wilden gaan.

2. Recesboek O.S.W.-A5, 1642-1651.

17-10-1648. Sprake van ene Pieter Terwisga. Wie zou dat kunnen zijn? Het gaat om een onbelangrijk geschilletje, zodat ik niet over meer informatie beschik.

12-12-1648. Idem. Nu Peter genoemd.

1-5-1649. Genoemd wordt Aeffcke, Pieter Stuiffants weduwe.

Dit is niet ,,de'' Pieter Stuyvesant, want deze overleed in 1682 te Nieuw-Amsterdam, maar het zou hier wel eens om zijn grootouders kunnen gaan. Op 8-5-1649 en op 26-3-1650 kwam ik haar naam nog eens tegen.

30-10-1649. Rinsien Lijcklema, weduwe van wijlen Tarquinio Swaga, bij leven bijsitter in Doniawerstal, en haar zoon Jan Swaga, postulant in Oostst.werf, oud overde 25 jaren, als voormomber (Jan dus) over haar 5 minderjarige kinderen:

Anne, Ulcke en Lubbert, zonen, Ede en Zijds, dochters.

Samen met Ede Swaga en Gerrit Ulckes Swaga, omen van de kinderen.

Verder een lang, oninteressant verhaal.

Kun je Rinsien bij de Lijcklamas thuis brengen? Haar vader zal wel een Lubbert zijn.

H. FABER

LEERAAR WISKUNDE M.O.

DEN HELDER, 8 mei, 1979
PRINS WILLEM-ALEXANDERSINGEL 126
TEL. 02230 - 16433

Beste Mulder,

Voordat wij er a.s. donderdag een paar weken tussenuit gaan (mijn vrouw heeft inmiddels gelukkig haar stem terug), wil ik nog maar even schoon schip maken.

1. Je laatste brief.

In geval van twee huwelijken van Hendriek Wijltjnga kwam je niet uit met de leeftijden van zijn kinderen. Je ging er daarbij van uit, dat die kinderen (Wilt, Hantien en Wobbe) van zijn eerste vrouw waren.

Eerlijk gezegd heb ik niet eens aan die mogelijkheid gedacht.

Ik vind het n.l. meer voor de hand liggen, dat bedoelde kinderen van zijn tweede vrouw Anna Folckertsdr. zijn.

Dit past ook beter bij de latere verdeling van Terwisga, omdat eventuele kinderen uit een eerste huwelijk, zoals gebruikelijk, „ûtgbernst" zouden zijn en geen aanspraken konden maken op daarna verkregen bezittingen.

Ik hoop, dat je de betekenis van „ûtgbernsinge" (wat een mooie Friesche uitdrukking, vind je ook niet?) weet; een synoniem heb ik n.l. zo niet bij de hand.

Letterlijk vertaald: uitkinding, hetgeen in de praktijk vaak op uitknikking neerkwam. Dat Anna Folckertsdr. in 1605 al met H.W. getrouwd was („waar blijkt dat?", was je vraag), blijkt uit een aantekening in het Recesboek O.S.W.-A1, 1604-1613.

In een apart gedeelte van dit boek staan verkopen (later had men daar speciale proclamatieboeken voor) en daarin komt voor:

H.W. en Anna Folckertsdr, echteluyden, kopen hooiland te Appelscha."

De datum is onduidelijk, maar het gaat om eind 1604 of begin 1605.

Helaas kan ik mij niet herinneren of ik je hier destijds wel of geen copie van heb ~~gax~~ gestuurd; ik denk, dat dit niet gebeurd is, want zelf heb ik er ook niet een.

Met je opmerking over de overlijdensdatum van Wilt Hendrieks ben ik het eens.

1647 was ook maar een vermoeden van mij, gebaseerd op de datum van de inventarisatie. Vreemd, dat er zoveel jaren tussen de overlijdensdatum en de datum van inventarisatie zitten.

Wat de toegezonden gegevens uit de floreenkohieren 1640 ^e betreft even het volgende: uiteraard corresponderen wij alleen over de kwestie Wiltinga, maar mijn speurwerk op het archief is niet uitsluitend hierop gericht; ook mijn andere voorouders zijn voor mij belangrijk.

Zo heb ik b.v. aangetoond, dat de eigenaars van No.33, Foppe en Thonis Alles, broers waren en dat er ook nog een zuster Petertijen was, eerst gehuwd met Jan Tijabbes en later met Anders Peters. Zegt in dit verband de naam Tijabbencamp in Donkerbroek je ook iets?.

Zo zou ik nog meer vondsten buiten Wiltinga kunnen noemen;

M.a.w.: elke tip is welkom.

Soms heb ik het vermoeden (maar op dit moment ook beslist nog niet meer), dat er een filiatie is tussen Thoenis Alles en Hendriek Wijltjnga en dan bedoel ik niet die, welke via Wilt en Harmentien tot stand is gebracht.

Verder in deze brief komt dit punt nog even aan de orde.

Wat de rest van je brief betreft: het meeste is telefonisch al ter sprake gekomen. Nog even dit: met je goedvinden zou ik Wilt Binnes, Antje Wilts e.a. voorlopig graag met rust willen laten; ik ben n.l. bang, dat ik, als ik hier mijn aandacht op ga richten, teveel tegelijk onder handen neem, met het gevaar, dat er niets meer uit de bus komt.

Alleen dit;: Popke doet inderdaad niet bepaald Stellingwerfs aan, maar in mijn gegevens heb ik in 1604 een Poppe Cornelijs. Wie weet kan het toch.

2. Gegevens A.de Vries.

Lang geleden kreeg ik eens enkele gegevens van A.de Vries, niet direct verband houdende met Wiltinga en daarom ook niet aan je doorgegeven, die bij nader inzien misschien toch in ruimer verband wel nuttig zijn.

Het is een segment van zijn stamboom, van hem gekregen n.a.v. een vraag van mij over ene Jan Jurriens, een toonaangevende figuur uit Oosterwolde uit het begin van de 17^e eeuw.

Lijckele Ebles)								
x)	Lubbert Lijckles)						
Johanna)	x)	Aeltien Lubbertsdr.)					
)	Berber Dircks)	x)	Barber Claesdr.)		
				Claes Bouwes))		
				<u>Jurrien Alberts</u>)	x)		Lijkeltie
				x)	Johannes Jurriens)			Johannes
				Lijckel Eijsedr.)				(Jans)
									x
									Marcus
									Gosses
									Terwisga

- (1) Of de door mij genoemde Jan Jurriens en de in dit schema genoemde Johannes Jurriens dezelfde persoon zijn, weet ik niet. Waarschijnlijk wel, want zij passen in dezelfde tijd. De Jan Jurriens van mij wordt nogal eens genoemd, o.a. als kerkvoogd en als volmacht van Oosterwolde.
- (2) Belangrijker is voor mij de vraag of zijn moeder Lijckel Eijsedr. de ons nog ontbrekende dochter van Eijse Jan Willems is. Graag je mening hierover.

3. Testament Johannes Wiltes Frankena.

In mijn vorige brief noemde ik dit al en beloofde toen er op terug te komen.

Johannes Wiltes Frankena(let op Wilt!) was gehuwd met Carstien Annedr Ten Hore.

Het echtpaar woonde te Leeuwarden en was , tenminste voorzover uit het testament blijkt kinderloos.

Erfgenamen waren: Dr. Martinus Ten Hore, broer van Johannes, waarbij het vreemde verschijnsel, dat Ten Hore in de namen van zijn broer en van zijn vrouw voorkomt, terwijl hij en zijn broer totaal verschillende toenames hebben.

Verder: Antie Franckes, zuster van Johannes. Ook hier iets raars: Wiltes ontbreekt.

Zij woonde te Tuijphuijsen, waar dat dan ook maar mag liggen.

En: Wiltet Franckes te Tonninge in Eijderstede (Oost-Friesland?)

Sijger Annes, broer van Carstie.

Andrijs Martens en Trijntien Martens, nagelaten kinderen van Marten Annes, wijlen broer van Carstien.

Tenslotte nog ene Jan Mulder te Frederickstadt.

- (1) Ik hoorde, dat de Frankena's de gewoonte hadden ook in vrouwlijke lijn hun naam te laten voortbestaan, zodat de vader van een Frankena niet beslist iemand met die naam behoeft te zijn. Het onderzoek wordt er op die manier niet gemakkelijker op.
- (2) In mijn gegevens heb ik ook een Johannes Wilts. Echter heb ik een aantekening d.d. 5-10-1619, waarin Johannes Wijlts cum uxore contra Mr. Johannes Frankena. Wie het weet mag het zeggen.

4. Zie copie F4 d.d.5-10-1657 (in je bezit)

- (1) inleiding: Toenis Alles int levent curator enz. Dus overleden voor 5-10-1657;

- (2) blz.3 bovenaan; sprake van Jan Hendrixx i.v.m. verdeling Appelscher koemaedt, hetgeen er op zou kunnen wijzen, dat Jan een zoon van H.W. is. Misschien vindt ik hierover t.z.t. nog iets in Sententies D2 of D3, waarmee ik nog moet beginnen.

5. Copie uit Scho K9, Weesboek 1689-1770.

In een van onze laatste telefoontjes kwam deze ter sprake i.v.m. de erfgenamen van Terwisga. Ik had tot nu toe geen copie gestuurd, omdat er geen nieuwe gezichtspunten in staan, maar je stelde er toch wel prijs op. Vandaar.

6. Copie jan./febr. 1650 uit O.S.W.-G6.

In het kort:

Thijs Martens en Hille Martensdr., echteluyden, b.b. enc. op 3/4 parten van land met bomen en plantagie, m.u.v. drie gemerkte eikebomen, bij Wilt Battes Cleertuyn, met de gehele huysinge, schuyre c.a. te Appelscha.

Mandelich met gelijke vijerdepart land, begrensd door verschillende naastlegers van Soolstede Hendriek Wiltinga erfgenamen ten O. en Wilt Battes ten W.

Verkopers:

Maertyen Jansdr., weduwe van Jan Jansen en haar kinderen bij deze;

Roelof Jansen- Jantien Jansen, geadsisteerd met Rencke Luyties, haer man;

Roeloffien Claesdr, weduwe, voor haer zelf en voor haer dochter Jantien Albert Jansdr.

Opmerkingen:

(1) Wat een Cleertuyn is weet ik niet.

(2) Een Soolstede is een laag gelegen erf.
Terwisga lag toch hoog?

(3) Wilt Battes, Hendriek Wiltinga en ene Jan grensden dus aan elkaar.

(4) Bij Jan Jansen denkt men onwillekeurig aan het belangrijke stuk uit O.S.W.-H; daar was immers ook sprake van een Jan Jansen, gehuwd met Hyltien Hendryx. Hier is de vrouw Maertyen Jansdr., maar Hyltien zou zijn tweede vrouw geweest kunnen zijn.

(5)

7. O.S.W.-D1, Sententies 1634-1647.

Omdat het gaat om gegevens betr. Thoenis Alles, heb ik je hiervan destijds geen copie gestuurd.

Zelf heb ik er wel een en bij herlezing vond ik, dat ik er toch wel even iets van moet zeggen.

Het betreft sententie d.d. 6-2-1644: Pieter Harmens Dorprichter en Alle Hendrieks kerckvoogden in den Dorpe Vochtele, impetr.^{en.}
contra

Foppe Jochems, Thoenis Hendrieks en Jan Jansen als man en voogt over Hille Hendrieks en voormomber over Renst Hendrieks, t'samen erfgenamen van Thoenis Alles hun wijlen Bestevader, ged.

Het is een zeer lang verhaal over gebruik van landerijen.

Ik ga hier niet verder op in, omdat er geen genealogische bijzonderheden uit volgen. De kop is echter wel een nadere bestudering waard.

(1) Jan Jansen, gehuwd met Hille Hendriex. Denk aan O.S.W.-H, 1630!

(2) Thoenis Alles, de wijlen bestevader, kan niet de vader van Harmentien Toenis zijn, want die leefde toen nog. Waarschijnlijk zijn grootvader.

(3) Bovenstaande gegevens heb ik eens aangevuld met gegevens uit andere bronnen en dan krijg ik een schema, waarvan men enerzijds dol wordt vanwege de vele mogelijkheden, welke zich aandienen, maar waar men anderzijds naar blijft kijken.

Het zou te ver gaan om hier dat schema in extenso weer te geven; laat ik volstaan met een aantal namen:

Thoenis Alles (2x, grootvader en kleinkind?) - Alle Thoenis.

Thoenis Hendriex-Hendriek Thoenis-Alle Hendriex.

Foppe Jochems-Jochem Thoenis-Jochem Wijts (van Wijlt Jans).

Dat Hille Hendriex wel eens een dochter van Hendriek Wiltinga zou kunnen zijn, hebben wij al eerder vastgesteld. Nu komt er nog bij, dat hij voormomber is van Renst Hendriex, terwijl de schoonmoeder van Hendriek Wiltinga ook Renst heette, n.l. Renst Folckertsdr, d.v. Folckert Lubberts.

Er was echter ook een Foppe Lubberts, zodat wij opnieuw bij Foppe terecht komen. Zo zou ik nog wel even door kunnen gaan.

Waar het mij echter om gaat, en dan kom ik even terug op de op het eerste blad gemaakte opmerking, is de mogelijkheid, dat Thoenis Alles en Hendriek Wiltinga wel eens op e.o.a. manier familie van elkaar zouden kunnen zijn.

8. Betr. Folckert Lubberts.

Mijn oog viel op een paar aantekeningen, t.w.:

(1) Folckert Lubberts en zijn broer Marten.

(2) Lubbert Martens.

Deze Lubbert Martens komt in aanmerking voor zoon van Marten Lubberts, maar ook voor vader van Folckert en Marten Lubberts.

9. De naam Wiltinga.

Ik meen mij te herinneren, dat ik het al eens eerder heb doorgegeven, maar in een naamkundig woordenboek op het archief las ik eens, dat de naam Wiltinga nu nog in Drente bestaat.

Zou het de moeite waard zijn daar in Assen eens nader onderzoek naar te doen?

Er lijkt mij een redelijke kans in te zitten, dat wij bij de Appelschaster Wiltinga's terecht komen met een mogelijkheid van meer informatie.

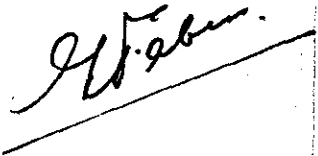
Graag je mening hierover.

Hier wil ik het eerst maar weer bij laten.

Ik zit trouwens ook een beetje in paniek te werken, want mijn vrouw doet niets anders dan opmerkingen maken, zo in de geest van: schiet toch eens op, je moet nog naar de kapper en naar de bank en het postkantoor en wij moeten nodig beginnen met de koffers te pakken (het is inmiddels n.l. al woensdag); je moet nog dit en nog dat enz.

Wel graag je mening over de punten 2. en 9.

De groeten van huis tot huis en tot de volgende keer.

<u>Kosten</u> ;	copieen 7x 0,40 = f 2,80	
	verzending	1,60
	totaal	<u>f 4,40</u>

Graag op gironr. 501469 te mijnen name.

H. FABER

LEREER WISKUNDE M.O.

DEN HELDER, 12 juni 1979
PRINS WILLEM-ALEXANDERSINGEL 118
TEL. 02230 - 16423

Beate Mulder,

Het regenachtige weer van gisteren herinnerde mij aan een uitdrukking, die ik vroeger in mijn geboortedorp Oudehorne nogal eens hoorde, n.l.:

Mooi weer om een erfenis te verdelen.

De volgende stap ligt dan voor de hand: Mooi weer om over een erfenis te corresponderen. Over die van Terwisga dan natuurlijk.

Met je laatste brief zit ik eerlijk gezegd een beetje in mijn maag:

enerzijds ontkom ik er door mijn perfectionistische instelling niet aan er punt voor punt op in te gaan;

anderzijds ben ik daar wat huiverig voor, want er is zoveel overhoop gehaald, dat volledige beantwoording een gebed zonder einde zou worden.

Dus maar op een aanvaardbaar compromis aangestuurd.

Een of meer huwelijken van H.W.?

Je geeft het vermoeden, dat Wobbe een van zijn vrouwen geweest zou zijn, op!

Ik vraag mij af, waar dit vermoeden op steunde; het ging (en gaat nog) over de vraag of de moeder van H.W. ene Wobbe was of niet, zulks i.v.m. de naam van zijn dochter Wobbe.

De leeftijden van Wilt, Wobbe en Hantien sluiten de mogelijkheid van slechts één huwelijk, met Anna Folkerts dus, niet uit; zij zijn dan wel alle drie naar zijn kant vernoemd, maar dat ligt wel in de lijn van een despoot als H.W.

Het bezit van Terwisga wordt dan echter niet verklaard en daarom moeten wij wel van twee (of nog meer?) huwelijken uitgaan, terwijl ook het belangrijke stuk uit O.S.W. -H met o.a. een Hiltien Hendryx, dit vermoeden wettigt.

Een ander huwelijk moet er dan geweest zijn voor dat met Anna F., alweer i.v.m. Terwisga. Blijft over de vraag: wie was dan de moeder van Wilt, Wobbe en Hantien?

M.b.t. de leeftijden van deze drie komen zowel Anna (zie hiervoor) als de vorige vrouw van H.W. in aanmerking.

In het tweede geval volgt m.i., dat er dan niet meer kinderen waren, omdat er bij het overlijden van Wilt niet meer genoemd worden; dit geldt trouwens ook als Anna de moeder was.

Maar dan komen wij al bij de mogelijkheid van drie huwelijken en dat lijkt mij een geschikt moment om de hele kwestie niet in de ijskast, maar wel op een laag pitje te zetten, in afwachting van meer gegevens.

Misschien getuigt het wel van weinig realiteitszin als ik zeg, dat ik nog steeds op een oplossing van deze puzzle blijf hopen.

Wilt Wilts - Augustinus Lycklama à Nieholt

Ik meen mij te herinneren, dat ik al in het begin van onze briefwisseling heb opgemerkt, dat Wilt Wilts een problematisch personage voor mij was.

In de eerste plaats, omdat ik hem tot op heden nergens weer ben tegengekomen en verder omdat er bij de inventaris van Hendriek Jelles sprake is van een Wilt Hendrieks, die daar t.o.v. de andere kinderen van Hendriek en Wobbegien een aparte plaats inneemt i.v.m. Terwisga.

~~Kopie van deze inventaris heb ik je meen ik al eens toegezonden, mogelijk een deel er van, omdat niet alles belangrijk voor je is.~~

Het betreft hier Sch d.d. 13-6-1693.

Hoewel hij daarin duidelijk genoemd wordt: Wilt, de zoon van Hendriek Jelles, lijkt het mij niet uitgesloten, dat dit Wilt Wilts is, na het huwelijk ~~van~~ van zijn zuster Wobbegien met Hendriek Jelles bij haar in getrokken.

Hij liet toen o.a. na: 1/3 van Terwisga en wel mandelig met de hr. Grietman Lijcklama en de nakinderen van Hendr. Jelles.

Wordt nog aangewezen een halve plaats mede aldaar.

Idem wat land op Donkerbroek.

Ter verduidelijking: de nakinderen van Hendriek Jelles zijn Trijntje, gehuwd met Jan Barels en Jelle (later gehuwd met Jacobje Stevens).

Hendriek was n.l. eerder gehuwd met Suster Jeens van Lippenhuizen, waarbij hij de dochters Hendriekje en Rens verwekte en die ook in de inventaris genoemd worden.

Nu eerst even terzijde iets over de namen van de kinderen uit het huwelijk van Hendryck en Wobbegien; tevens over de namen van de kinderen uit het eerste huwelijk van H. Over Wilt hadden wij het al.

Jelle, de jongste, is duidelijk genoemd naar de vader Jelle Imckes van Hendryck. Deze Jelle Imckes vond ik regelmatig met zijn vrouw Tiets Piers, behalve in het oudste stuk, waarin als zijn vrouw Hendrijkien Hendrijcks wordt genoemd.

Waarschijnlijk is dit de moeder van Hendriek Jelles geweest, waarmee dan de naam van zijn dochter Hendriekien uit zijn eerste huwelijk verklaard is.

Rens uit zijn eerste huwelijk zal wel van de zijde van zijn eerste vrouw Suster Jeens zijn gekomen.

Blijft over Trijntje, gehuwd met Jan Barels., welke naam ik niet kan verklaren.

Bij de moeder en zusters van Wobbegien komt geen Trijntje voor. (vreemd overigens, dat Harmentien Toenis niet vernoemd is).

Mogelijk had Hendriek een zuster Trijntje, maar van het bestaan van zulk een zuster is mij niet bekend.

Er is echter nog iets, waarmee ik toch weer in O.S.W. terecht kom.

Bij de op bl.1 genoemde inventaris van Hendriek Jelles wordt in het onderdeel Brieven en documenten(21 stuks nota bene!) als nr.8 genoemd:

Ontscheid. van goederen gemaakt bij de erfsgen. van Trijntie Coops in leven huysvrouwe van Hend. Harmens in dato 16 febr. 1649.

De Trijntie Coops nu zal op e.o.a. manier familie van Hendriek of van Wobbegien zijn. Een mogelijkheid is, dat het de grootmoeder van Hendriek is, want zijn(vermoedelijke) moeder was immers Hendriekien Hendrijcks en Trijntje coops was de weduwe van Hendriek Harmens. Van Trijntje Coops heb ik al het e.e.a. gevonden, o.a. dat zij uit Donkerbroek kwam en dat haar man koopman was.

Het zou te ver voeren hier dieper op in te gaan en voor het probleem Terwisga is het niet belangrijk.

Alleen heb ik de naamgeving even uitvoerig behandeld, om het je mogelijk te maken de bij een vorige gelegenheid toegezonden copie van Scho K9 d.d. 25-8-1708 te bestuderen, voorzover je hier nog niet aan toegekomen mocht zijn.

Hierin is n.l. sprake van :

De kinderen van Jan Barels, eigenaars van 1/6 Terwisga, mandelig met Lijcklama,

„ „ 1/4 land te Appescha, „ „ „

„ „ een gedeelte land te Donkerbroek, mand. als boven.

Jan Barels heeft na de dood van zijn vrouw zijn deel aan Lijcklama verkocht.

Je brief geeft de indruk, dat je nog niet met deze gegevens rekening hebt gehouden.

Ik zou zeggen, bekijk deze zaak nog eens ; ik heb het vermoeden met deze punten een klein tipje van de sluier te hebben opgelicht.

Overigens hoop ik ook nog het e.e.a. in het rechterlijk archief van O.S.W. te vinden, want t de periode 1650-1700 heb ik nog bijna niets bestudeerd.

Hantien als d.v. Anna Folkerts.

Slechts bedoeld als kanttekening.

Je schrijft: De vier kinderen van Hantien enz. en daaruit trek jij de conclusie, dat Hantien een d.v. Anna Folkerts was.

Je conclusie betr- mijn conclusie is niet juist.

Omdat Hantien een d.v. H.W. was en deze met Anna Folkerts was getrouwd, was Hantien voor mij dus een d.v. Anna; pas later kwam de mogelijkheid van een andere moeder aan de orde.

Bij het bekijken van de namen van de kinderen van Hantien heb ik alleen maar geprobeerd die namen te plaatsen; een conclusie heb ik er niet aan verbonden.

Sander Theunis

Je noemt deze op blz.3 van je brief.

Ik vertelde je al eens, dat ik bezig ben alle namen uit O.S.W.-A1 (recesboek 1604-1613) over te nemen en in een namenarchief te verwerken (klaar t.m. 1611);

Welnu, in mijn archief komt voor de naam Sander Alles.

Voegen wij hier nog bij Thoenis Alles, de vader van Harmentien, dan krijgen wij de trits: Sander Alles- Thoenis Alles¹ Sander Theunis.

Alweer iets om in de gaten te houden.

Wilinga in Drente

In mijn vorige brief vroeg ik je mening hierover (met een vraag over Lijckeltje Eijsedr., die inmiddels telefonisch is afgehandeld), maar je schrijft er niet over.

Kan dat nog even in je volgende brief?

Je vraag betr. hoeve Appelsche nr.2

Een verband met Wiltinge heb ik ook zo niet bij de hand, maar een poging in die richting wil ik toch doen.

Jurrien Alberts was getrouwd met Lijckel Eijssedr., van wie wij wel kunnen aannemen, dat zij een dochter is van Eijssse Jan Willems.

Een bewijs hiervan heb ik niet, maar de heer A. de Vries uit Dronrijp, niet over één nacht ijs gaande, heeft mij dit gegeven verstrekt, waarbij hij de bron zo niet uit zijn blote hoofd wist; het is afkomstig uit zijn genealogie of uit die van zijn vrouw.

Een zoon van dit echtpaar was Johannes(=Jan) Jurriens, een verre voorouder van de Vries of van zijn vrouw.

Omdat wij in Oostst.werf niet over de Jurriens struikelen, zou genoemde Jurrien Jacobs wel eens een kleinzoon van Jurrien Alberts kunnen zijn, in welk geval zijn vader Jacob Jurriens was.

Hij zou dan een achterkleinkind van Eijssse Jan Willems zijn en op deze manier via Terwisga iets van doen kunnen hebben met Wiltinga.

De andere naam Jan Hendrixx is in dit verband ook wel aantrekkelijk.

Het is knutselwerk, maar meer kan ik er op dit moment niet van zeggen.

Tot zover je brief.

Nog bedankt voor je artikel over zoolsteden(inmiddels bestudeerd) en de driemaandelijke bladen(waarvoor ik nog geen tijd heb kunnen vinden)

N.a.v. ons laatste telefoongesprek heb ik nog de volgende punten.

Quaclappen. Je vroeg naar de betekenis van dit woord.

In de inventaris van het Hof staat bij onderdeel YY.Quaclappen:

Deze registers bevatten de definitieve sententiën in het kort,(het „dictum”), die in de civiele sententieboeken in extenso zijn geregistreerd en voorts ook de interlocutoire sententiën in civiele zaken.

Bij iedere sententie zijn de namen der aanwezige raadsheren aangeteekend.

Volgens overlevering dragen deze registers de naam „Quaclap”, wijl zij verklapten welke van de raadsheren afwezig waren.

Cleertuyn en Tyabbencamp. Je vroeg om copiën hiervan.

Wat Cleertuyn betreft heb je m.i. een copie.

Ik zond je n.l. 7 stuks, waarvan 6 betr. Scho K9 en 1 betr. O.S.W.-G6 en hierin komt dit woord voor.

De naam Tyabbencamp heb ik op diverse plaatsen gelezen, maar voor een copie, waarin die naam voorkomt, zou ik reeds bestudeerde boeken nog eens moeten doorwerken, want van boek en datum heb ik geen aantekening gehouden, wat deze naam betreft.

Dit wordt wel wat teveel van het goede.

Wel zag ik toevallig de naam Tyabben landen en wel in het geschreven Floreenregister van Donkerbroek uit 1628, waarvan ik je destijds toch een copie heb gestuurd?

Het kwam voor in het Recesboek A3 en het is van 16-12-1628.

Mijn laatste oogst.

Bijgaand copie uit Procl. G6. Zie aangehecht blaadje met korte inhoud en opmerkingen van mij.

Ook uit Procl. G6, maar geen copie. Gerrit Jurriens en Anne Jansdr., echteluyden, verkopen land te Appelsche.

Jannis Sickinge verzoekt niaer als volle broer van vercopperse.

Anne en Jannis Jans zouden wel eens kinderen van Jan Sickinge kunnen zijn, ^{die} ~~dat~~ eigenlijk een Jan Hendrixx is en veel in Oosterwolde werd genoemd.

Dezelfde Jan Hendrixx als in Appelsche of een andere?

Het wordt wel een ondoordringbaar struikgewas zo zoetjes aan.

Beneficiaalboek O.S.W. (1542-1543). Even ter kennisname.de volgende personen:

Te Elslo: Abele, Batte en Johan Wolbringe.

Bekende voornamen, maar heb je enig idee, wat Wolbringe betekent?

Ik ben die naam later niet weer tegengekomen.

Ook te Elslo: Roelof Lunsinge.

Te Haule: de jonckers van Eusum.

Recesboek O.S.W.-A1. Op 15-10-1611 vond ik in een overigens onbelangrijke aantekening:

Jannijs Heijnis, Stellinck van Appelscha.

Hendrixx Wijltijnghe is dit dus niet steeds geweest.

Mijn laatste oogst(vervolg)

Copie uit O.S.W.-A1, d.d. 27-11-1611.

Let s.v.p. niet op het warrige geschrijf van mij in de marge; ik zat even te suffen. Plak er eventueel maar een stukje papier over.

In de laatste twee aantekeningen van 27-11-1611 is er sprake van Dr. Marck v. Lijcklama (de verdere inhoud is onbelangrijk) als grietman Oostst.werf

Misschien heb je hier iets aan i.v.m. blz. 13 van je boek.

Popping zit in elk geval m.i. niet goed met zijn datum 11-7-1610, waarop Marck naar Westst.werf zou zijn overgegaan.

De fout hoeft overigens niet groot te zijn, want het is zeer goed mogelijk, dat hij korte tijd later is vertrokken.

Mogelijk vind ik dienaangaande nog iets in de jaren 1612 of 1613, de laatste jaren in A1. Zo ja, dan geef ik dat wel door.

Mijn voorlopige plannen.

1. Stug doorgaan met R.A.-O.S.W.
2. Criminele en civiele sententies van het Hof.
Roorda heeft hiervan inventarissen gemaakt, maar deze vermelden uitsluitend de hoofdpersonen.
Hoe ik het zal aanpakken weet ik nog niet.
Als het te doen is pak ik de sententies zelf, maar mocht dit een te omvangrijk werk worden, dan ben ik wel op Roorda aangewezen. of voor de civiele sententies de Quaclappen.
3. Decretale verkopingen.
De heer v.d. Meer uit Roordahuizum heeft deze voor een deel geïnventariseerd (en gaat door met de rest).
Deze inventaris verschijnt 16-6 a.s. in het genealogisch Jierboekje.
4. Misschien eens een keertje naar ~~xxxxx~~ Assen i.v.m. de naam Wiltinga, die nog in Drente voorkomt.
Hangt mede af van je antwoord op een hierover door mij gestelde vraag in mijn vorige brief.

Met rentmeestersrekeningen ben ik voorlopig gestopt.

Vanaf een bepaalde datum zijn zij n.l. niet meer per Grietenij gesplitst, zodat enorme pakken van de gehele provincie moeten worden doorgeworsteld,; er is bijna geen doorkomen aan.

Op langere termijn heb ik dan ook nog R.A.-W.S.W., waarin ik als aangrenzende Grietenij van O.S.W. toch ook nog wel iets hoop te vinden.

Je ziet, dat wij nog jaren vooruit kunnen.

Deze keer maar geen kosten ~~xxxxx~~ i.v.m. de toegzonden artikelen.

De groeten van ons beide en tot de volgende keer maar weer.

1 november 1979

Beste Faber,

Tijdens jullie afwezigheid in Portugal had ik wat aantekeningen gemaakt naar aanleiding van je laatste brief van 23 september en ik beloofde jou in ons telefoongesprek, dat ik je gauw zou schrijven. Maar het valt me de laatste tijd hoe langer hoe moeilijker om iets af te krijgen. Ik ben met wel drie of vier onderwerpen bezig, en kom met geen van de drie veel verder. En natuurlijk is die brief er bij ingeschoten. Maar nu moet het dan eindelijk gebeuren. Ik zal het maar een beetje telegramstijlachtig doen: dus punt voor punt:

1. Wiltige in Drente. Na langdurig overleg met naamkundigen van het Nedersaksisch Instituut ben ik tot de conclusie gekomen, dat een onderzoek zoals jij je gedacht had, erg veel tijd en moeite zou kosten en, wat erger is, vermoedelijk zonder resultaat zijn. De naam Wilt blijkt niet alleen in Stellingwerf maar ook elders vrij veel voor te komen, terwijl het suffix -ing(e) ook een algemeen gebruikt middel is om persoonsnamen te vormen, zodat een familierelatie tussen lieden in Drente en Stellingwerf helemaal niet zo vanzelfsprekend is.

Popke. Ik blijf er bij, dat dit soort namen niet oorspronkelijk Stellingwerfs zijn, en dat ze in de regel wel terug te brengen zijn tot Friese herkomst. Belangrijk is het overigens niet.

dak(en) i.v.m. een soort belasting is mij niet bekend, maar het is heel goed mogelijk, dat er voor daken net zo iets is geweest als bijv. voor glazen ramen, waarop vroeger een een belasting werd geheven; een soort personale belasting dus.

Aebele Terwisga kan ik niet thuisbrengen en ook mijn vriend P.v.T. weet er geen raad mee.

Klaas Wilts - die meneer uit Blaricum is onderdaad dezelfde, die mij erover opgebeld heeft. Hij weet dus nu, waar hij moet wezen.

Capelle bosch, evenals roortoren zijn me totaal onbekend. Kapellen in Ooststellingwerf waren blijkbaar een schaars artikel!

de Lange akkers op Clasinge - zie floreennummer 38 in Oosterwolde. Ook W.de Jong in Fryske Plaknammen XIII, blz 53

de Cobingerlant in de Veenebuuren - onder Makkinge - ook onbekend

moesgoorn. Een goorn (goorn) is volgens de Groningse naamkundigen een tuin. Dat klopt hier ook wel, maar ik heb in Appelsche verscheiden voorbeelden gevonden, waar deze betekenis beslist niet op paste. Ik dacht wel, dat het in ieder geval een niet groot stuk ingesloten (door bos of wallen) land was

de telwoorden anderhalf (ander = tweede) dus tweedehalf, derdehalf, vierdehalf, enz.

$1\frac{1}{2}, 2\frac{1}{2}, 3\frac{1}{2}$

Ik lees ook de naam als Imme, maar wat die met Hantien te maken heeft is mij ook een raadsel. Hantien is dacht ik een andere vorm van Johanna

W () bbechien lees ik ook als Wobbechien

Het Cruijs in Appelsche was, voor zover mij bekend niet een naam voor een "plaats", maar land gelegen bij een kruispunt van wegen. Zie hetzelfde artikel van W.de Jong

Voor strikgeld evenals voor koegang zie Van Daale!

brootakker was een akker waarvan de opbrengst (rogge) bestemd was voor de kerk.

Stiekel ken ik niet als toponiem; wel als het Stellingwerfse woord voor distel

Scheren is m.i. hetzelfde als "schar"; gebruiks-aandeel in de meent. In Appelsche dus op de maden.

Tenslotte Nieuwenslieck. Wel heel toevallig kreeg ik juist terzelfder tijd een kaart van de Aopelscher hoogvenen van 1764 en daarop staat prinsheerlijk - ongeveer op de plaats waar nu de zg Willemstad is - niet heel duidelijk - niënsleeck (kan ook zijn -sleeck) en dat is dan inderdaad hetzelfde als Nijensleeck!

Hier moet ik het voor deze keer bij laten. Er valt nog wel meer te zeggen - en te vragen maar dat moet dan maar een volgende keer.

hartelijke groeten van huis tot huis

je

Enkele opmerkingen bij O.S.W. H: Aangiften tot proclamatie en stukken betreffende niaerneming en protest tegen verkoop 1601-1643.

Ik heb de twee aan elkaar geniete bladen I en II genoemd en de afzonderlijke inschrijvingen genummerd van 1 t/m 7.

.. 1. Bent U er zeker van dat II een voortzetting is van I? En dat beide bladen uit dezelfde datum stammen?

De auteurs van 1,2,3,4,5 en 6 zijn duidelijk, maar wie is no.7?

De in 4 genoemde Secretaris is niet dezelfde als de Esaias van 5. Deze laatste was Eysse Lycklama à Nijeholt, die van 1624 tot 1639 grietman was van O.Stellingwerf. In dat laatste jaar ging hij in gelijke functie over naar W.Stellingwerf. In 1624 was hij de opvolger van Eysse Jans van Terwische, de echtgenoot van Harmentien Stevens.

De bewuste secretaris was inderdaad Suffridus Lycklama à Nijeholt, die van 1622 tot 1639 secretaris van O.Stellingwerf was en in dat jaar de opvolger van genoemde Eysse Lycklama à N. Hij was dus die "achter susterling" van de kinderen van de overleden Eysse Jans van Terwische en Harmentien Stevens. (Zoals uit mijn werk over Terwisga is gebleken, was hij later ook de echtgenoot van één dezer kinderen: Jelcke van Terwisga).

Bent U het met mij eens dat de genummerde inschrijvingen door de erin genoemde personen eigenhandig zijn geschreven? Dan hebben we hier een stukje handschrift van de tot nu toe ongrijpbare Hendrik Wiltinge - en ook van de andere personen. In verband daarmee zou ik graag een andere copie van U hebben, die ik in een eventuele latere publikatie kan gebruiken. Als men dan zou kunnen zorgen dat ook de rand van het blad I een duidelijker beeld krijgt.....

Dan heb ik verder Uw hulp nodig bij het ontcijferen van de teksten. Ik zal de voor mij onleesbare woorden en zinsdelen met openlaten. Wilt U invullen zo ver U denkt het te kunnen lezen?

- stuk 1. Hendrick Wiltinga Stellinginck tot Appelsche versocht van bloetswegen den naercoop van proclameerde landen onder praesentatie van ontheffinge der cop..... in forma tot dien eijnde t' coopschat ende verschot presenteert (of: presentent?) ende de nullitate van alle andere naer (?) versoeckend (?) ende liti (?) offereert (?)
2. Egbert Stevens Stellinginck tot Niebercoop versocht D' naercoop bloetswegen van d' proclameerde lande, onder praesentatie van ontheffinge der cope... (?) in forma, mitsgaders sijn verschot t..(?) titueren, in (= communiforme ? en wat betekent dat?)
3. Jan Jansen (ik ben hier niet zeker van de tweede initiaal) als man en veecht over Hijltin Hendricks onder (verbant?) van sijn daer voor (?) off ander..... daer van gelastiget volgens procuratie van de proclameerde landen van bloetswegen in presentatie .. copers (?) te ontheffen kost (?) en te in..... presenteert tot dijen einde het met wat daer op in cas van weij..... voor con.....
4. D'Secretaris als achter susterlingh van wijlen Eijso terwijsga kindren wiens name.... Harmentien ter wijsga als moeder en a legitima tutrix van d'selve dese vercoepinge van d'proclameerde landen heeft gedaen Doordien hij Secretaris als naeste bloet van vercoepers in d'njaercoop versoeckend(?) met pre(?)... tatie d'coepers t'ontheffen in forma en soe eenijch verschot geblijcktijllen ..ellen en.. eeijge , protesteren vermits ... offereert hem liti -/

II.

5. Esaias v. Lycklama voor de fest is deze gehele passage voor mij een raadsel. Alleen de handtekening is weer duidelijk: dezelfde Esaias v. Lycklama

6. D' Stellingck Egbert Stevens protesteert d' nullitate van d'
naeminge. vermits d' Stellingck voorsegd als volle Broeder van Harmentien ..
..... al..... Vercopersche, ende ook van d' kinderen bij
overledene Terwischae in echte geprocreëert ende
hem dies aengaende (?) liti

- 7.. is weer totaal onleesbaar voor mij .Weet U er raad op?

Vraag: wat betekent dat liti, dat zowel in 4 als in 6 voorkomt?

Ten Hoor en Sikkinga zijn de namen van twee boerderijen in Oosterwolde; in het florenhohiwr resp. de nummers 16 en 41. Ten Hoor werd ook wel als Ter Hoor geschreven.

Heidewoldt is mij onbekend.

- Ooststellingwerf G.6: 18 januari 1648: Harmentie Terwischa voor haar en haar kinderen, mandelig met haar kinderen bestemoeder (= grootmoeder) Lutger Cornelis, in het dorp Elslo.
- G.5: 11/18 mei 1641: landen door Harmentie Terwischa aanbeërfd van de broer van haar moeders moeder Jochem Baertes
- G.4: 28 januari 1634: Harmentje Terwischa verkoopt als bloedverwant door Suffridus Lycklama, door Aucke (?) Lycklama en door Jan Thomas Smyt, susterling (=zusters kind, neef) en naaste bloedverwant
- G.1: April 1611: Hendrik Jansen Smit en verkopen; Marck E Eyses ter Wysgha verzoekt sibbewegen; Wybbe Robberts idem voor hemzelf en voor zijn vrouw Anna Jan Lubbertsdr.
- G 2: 3 febr. 1618: Thomas Stephens en Hille echtelieden
9 mei 1620 Thomas Smyt wezen
- G 3: 22 febr. 1631: Thomas Smyts erfgenamen
Egbert Stevens mombor over jongste wezen
- G 4: 2 april 1633: Harmentie Terwischa met haar kinderen mandelig met Frese Claes
- Omslag H: los stuk 1630: Egbert Stevens volle broer van Harmentie Stevens
- P 1. 16 april 1632: Hermen Egberts voor zijn wijlen vader Egbert Stevens, in leven Stelling te Nijeberkoop; geautoriseerd vromombor wezen Thomas Stevens en Hylle Lubberts, t.w. Lambert, Harmen, en Lubbert; naast Jan reeds meerderjarig. eigendom o.a. sate en landen te Oldeberkoop, waar Willem Joes ap woont; verder smidsgereedschap.
- P 2: Hermentie Stevens wed. Eise ter Wysgha scheiding van Cornelys Mensens ~~was~~ goed voor zoveel zij daarop pretenderen. Sprake van Heer Jochems land.

*gezien v. A. de Vries
11 Min län 18 D. 1874*

Alg. Bank Ned.
Wilhelminaplaatsen
Bussum.

Wilt U zo goed zijn uit het tegoed mijner Privé-rekening Nr. 55.44.26.994
Over te (dàen) maken naar ADOLF KOSEL K.G.

Hebragasse 9 / Fach 55
IX WIEN
Oesterreich

per: Länderbank Wien
Kontour. 240-105-298/00

een bedrag van 647.- (sechs vier sieben,00) oostenrijkse Schillingen

(Abonnement W I P A '81, 2te Lieferung

Achte heer Bloemhoff,

Omdat ik jow disse weke niet an de tillefoon kriegen kon, za'k jow now mar even schrieven over wat ik nog graeg uut et Rieksarchief in Leeuwarden hebben wol.

Et betreft allemaol stukken uut et Archief van de Opsterlandse Veencompagnie, die opzocht wodden kunnen an de haand van de Inventaris van die Compagnie van drs. J. Visser, chartermeester van et Rieksarchief

1. Inventaris Nr. 346: Stukken betr. de nalatenschap van A.L. & N. 1758-1762. 1 Omslag
Hieruit voor mij alleen die stukken die betrekking hebben op grondbezit in Appelsche.
2. Inventaris Nr. 368: Elgendomsbewijzen voor A. (overl. 1670), L. (overl. 1697) en A. Lycklama à Nijeholt (overl. 1744) en voor de Compagnons van landerijen te Appelscha. 1 Omslag
Hieruit alleen stukken van 1659-1734
3. Inventaris Nr. Bewijzen van eigendom enz.
Hieruit alleen die welke betrekking hebben op veen te Appelscha en niet na 1830
4. Inventaris Nr. 517: Staten van de kadastrale grootte, nummers, benaming en eigenaars der uitgangen veen onder Appelscha
Alleen stukken die gedateerd zijn vóór 1830
5. Inventaris Nr. 522 Stukken betreffende diverse regelingen met mede-eigenaren van venen te Appelscha en Fochteloo
Alweer: Alleen stukken die betrekking hebben op Appelscha

Dat was et dan. Ik geleuve dat jow mitwarker hier veurlopig wel genug an het. Nog ien vroage: zollen jow hem vroagen willen om van alle stokken die hi'j vienen kan fotpkopieën maeken te loaten? De kosten betael ik wel zo gauw as ik de stukken ontvangen heb mit opgeave van de kosten.

Et liekt misschien wat hebbig, mar ik heb der wel een betien hoast mit. Ik heb mien wark over de vervening zo goed as kloar, en moet allinnig nog een peer veraanderingen maeken as dat bliken mocht uut wat ik now nog vienen kan in de bovennumde archiefstokken.

Veurlopig alvast mien dank

mit vff groeten

jow

A de Vries
Stimland
Samoy (K)

2 april 1980

Geachte heer De Vries,

Ik zit met het volgende probleem: zoudt U mij kunnen helpen? Bij voorbaat heel hartelijk dank:
In Appelsche vind ik bij twee boerderijen - de floreennummers 8 en 9 het volgende: Er zijn hier steeds een groot aantal eigenaren, waaronder zich in 1728 ook bevindt Daniël de Bloq Lycklama à Nijeholt in 1738 is Lycklama er niet meer bij, maar dan verschijnt daar plotse- ing ene Juffr. R. Suiderhoff en is Lycklama verdwenen, die ik daarvoor nooit heb ontmoet en daarna ook niet meer in 1748 is zij verdwenen en dan verschijnt ten tonele ene Notarius Willem Crans, die ook nog in 1758 op dezelfde plaatsen voorkomt in 1758 is daarbij ook D. B. Lycklama à Nijeholt weer aanwezig en tenslotte in 1768 de Raadsheer A. Boelens, die ook nog in 1778 voorkomt.
Mijn vraag is deze: kunt U mij enig licht verschaffen omtrent de ge- noemde Juffr. R. Suiderhoff die Notaris Willem Crans? Ik dacht dat deze notaris wel namen een of meer personen optrad, maar voor wie dan? Op het Rijksarchief kon men mij niets omtrent Crans vertellen. Ook is het dan weer aanwezig zijn van Lycklama en dan weer afwezig een puzzel. De Raadsheer is dunkt mij wel duidelijk - die was meen ik door huwelijk aan de Lycklama's geparenteerd.
Nogmaals bij voorbaat dank en met vriendelijke groet

hoogachtend,

H Bloemhoff
vinder 19⁹
Sinn

2 april 1980

Achte heer Bloemhoff,

As et kan zo'k nog graeg een peer dingen uut-
zocht hebben op et Rieksarchief in Leeuwarden, uut de Floreenkohieren
van Ooststellingwerf - Appelsche van 1748, 1758 en 1768. Ik zol graeg
weten of er onder de eigenaors van de boerderijen mit de floreennummers
15 t/m 30 ok veurkommen disse naemen:

Jan Jannes (of Jannis) en

Hendrik Siewerts (en eere Siewertsen)

Jan Jannes was in 1749 volgens et kwotisaotiekohier een "welgestelt
boer

Siewerts komt daor niet in veur, Van hem weet ik allienig dat hij in
1772 in Appelsche begreuen is en dat hij trouwd was mit Antien
Jacobs

Ik heb zo'n idee as dat die Jan Jannes wat mit Terwische te maeken
hadde, omdat in 1748 de weduwe van Jan Jannes "bruikersche" was van
de hoeve No.24 (d.i. Terwische).

Graeg zo gauw as T't kan bericht.

mit vrundelike groetnis

jow